Инв.
Гос. книжная палата УзССР
ОПИСАНО

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 25 (18.502). ● Якшанба, 1983 йил 30 январь ● Баҳоси 3 тийин.

СССР

● РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЧИНЧИ ЙИЛИ ТОПШИРИҚЛАРИНИ БАЖАРИШ УЧУН КУРАШДА
● БАЙРОҚДОР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ УЛКАН РЕЖАЛАРИ
● ИЛҒОРЛАР ЮТУҒИ — ҲАММАНИНГ МУЛКИ.

Қува районидаги кўп тармоқли Димитров номли колхозда чорвачилик рентабелли соҳага айланиб бормоқда. Хўжалик чорвадорлари бу йил давлатга 600 тонна сут, 69 тонна гўшт, 150 минг дона тухум, 33 центнер жун етказиб бериш мажбуриятини олиб, қишловни намунали ўтказмоқдалар.

Шу кунларда чорвадорларнинг фидокорона меҳнати билан белгиланган режалар муваффақиятли амалга оширилаётир. Булар орасида моҳир сут соғувчи Дилбархон Ёқубова алоҳида ўрнак кўрсатмоқда. Суратда: чорвадорлар мусобақасининг ғолиби Дилбархон Ёқубова.

Ф. Лутфуллаев фотоси.

ИШ УСЛУБИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

Партиямизнинг, мамлакатдаги барча меҳнаткашларнинг фаолияти ҳозир КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини амалга ошириш учун курашга қаратилган. Иқтисодий ва социал тараққиётнинг ҳамма соҳаларида катта-катта ва маълум даражада янги вазифалар қўйилган. Бу вазифаларнинг бажарилиши кўп жиҳатдан партия раҳбарлигининг савиясига боғлиқ. Замон партия комитетларидан омма орасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишни яхшилаш учун зўр ғайрат билан зарур чораларни кўришни талаб қилмоқда.

Аввало партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари ишининг савиясини ошириш, барча кадрларимиз фаолиятида ленинча услубни қарор топтириш зарурлиги диққат марказига қўйилмоқда. Бу ўринда гап ижрочилик, интизомлиликка ижодий ёндашиш, дадил ташаббускорлик ва омилкорлик билан, амалиётчилик ва ишчанлик катта мақсадларга интилиш билан, камчиликларга танқидий муносабат, биз танлаб олган йўлнинг тарихий афзалликларига комил ишонч билан узвий равишда бирга қўшиладиган услубни эгаллаб олиш тўғрисида бормоқда. Агар ҳар бир партия ташкилоти шу талабларга муттасил риоя этса, белгиланган планларнинг амалга оширилишига унинг таъсири тағин ҳам кўпроқ ортади.

Масалан, Тошкент область партия комитети меҳнат коллективлари беш йиллик топшириқларини аниқ уддалашлари учун кўп иш қилмоқда. Ҳар ўн кунлик охирида ҳар бир шаҳар ва районнинг, корхона, колхоз ва совхознинг иш натижалари тўғрисида область партия комитети маълумотлар олиб туради. Башарти, иш кўнгилдагидек бормаётган бўлса, зудлик билан чора кўрилади. Яхши тажриба изчиллик билан оммалаштирилади. Бу ерда планларни камайтириш мақсадида қайта кўриб чиқишдан иборат ярокcиз практикага қарши сўзда эмас, балки амалда кураш олиб борилмоқда. 1982 йилда министрликлар 122 та корхонанинг планини камайтириб қўйган эдилар. Аммо, область партия комитетининг принципиаллиги, қатъиятлиги туфайли планлар қайта тикланди ва ўша корхоналарнинг коллективлари сусткашликка йўл қўймасликдан ташқари, топшириқларни ошириб бажариш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилдилар.

Партиявий раҳбарлик маҳорати аввало конкрет амалий натижалар билан белгиланади. Меҳнатнинг самарадорлиги ва сифати эса ўз навбатида ҳар бир кишининг ташаббуси, ғайрати билан чамбарчас боғланган. Шу боисдан ҳам партия комитетлари учун белгиланган ҳамма планларни бажариш барчанинг интизомлилигига, уюшқоқлигига, меҳнат улушига боғлиқлигидан иборат оддий ҳақиқатни меҳнатчиларнинг онгига сингдиришдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ.

Сарфланаётган куч-ғайратларнинг самараси кўпроқ бўлиши учун асосий бўғинларни тўғри аниқлаш, режа билан ижронинг бирлигига эришиш зарур. Ҳозир ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш, уни интенсивлаштириш — партия комитетларининг диққат марказида турибди. Бироқ, халқ хўжалигини мана шундай изга ўтказиш ҳозирча суст бораётганлиги КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленумида қайд этиб ўтилди. Меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг паст суръатлари бизни қаноатлантира олмайди. Хом ашё ва қайта ишлаш тармоқларини ривожлантиришдаги номувофиқлик проблемаси ҳал бўлмай турибди. Маҳсулот тайёрлашга сарф бўлаётган материал деярли камаймаяпти, кўп миқдордаги хом ашё, энергия ресурслари, иш вақти исроф бўлишига йўл қўйилмоқда. Планлар ҳамон жуда катта харажатлар ва ишлаб чиқаришдаги чиқимлар эвазига бажарилмоқда.

Раҳбарлик қилишдаги камчиликлар — асосий сабаблардан биридир. Бироқ, баъзи партия комитетлари тартиб ўрнатишга, интизомни мустаҳкамлашга чақирадилар, аммо ўз чақириқларини амалий ҳаракатлар билан мустаҳкамламайдилар. Ҳамиша ҳам қабул этилаётган қарорларнинг бажарилиши тўғрисида ғамхўрлик қилинаётгани йўқ. Илгариги қарорлар бажарилиб бўлганидан кейин ёки бирон бир янги вазиятлар вужудга келган тақдирдагина яна ўша масала хусусида янги қарор қабул қилишни одат қилиб олиш зарур. Шу муносабат билан ижрони текшириш биринчи даражали аҳамиятга эгадир.

Партия органларининг иш услубини такомиллаштириш коллегиалликни ҳар томонлама ривожлантириш билан мустаҳкам боғланган. Аммо, коллегиалликнинг мажлисбозликка, аниқ-равшан масалаларни ҳадеб муҳокама қилаверишга, қоғозбозликка ҳеч бир алоқаси йўқ. Юқоридан кўрсатма кутиб ўтириш ва маҳаллийчилик кўринишларига, ишнинг барбод бўлганлигини объектив сабаблар, деган сийқаси чиққан баҳоналар билан ниқоблаш йўлидаги уринишларга зарба бериш зарур. Исталган нарсани ҳақиқий бир нарса қилиб кўрсатиш фактларига айниқса тоқат қилиб бўлмайди. Ишни яхшилашга, кадрларни тарбиялашга таъсир ўтказишнинг бошқа воситалари билан бирга синалган танқид ва ўз-ўзини танқид методидан яхшироқ, аниқроқ, таъсирчанроқ фойдаланиш муҳимдир. «Қуруқ тум-тароқдан» нарига ўтмайдиган, ишларнинг ҳақиқий аҳволига таъсир ўтказмайдиган, дабдабали сўзларнинг қадри бўлмайди.

Раҳбарлик ва бошқарув системасининг муҳим элементи бўлган ахборотни ҳам такомиллаштириш лозим. Баъзан унинг сифати ўрнини миқдори билан тўлдиришга интиладилар. Натижада кўпинча ҳақиқий вазиятни акс эттирмайдиган, силлиқлаб пардозланган кўпдан-кўп кераксиз қоғозлар ўртада бориб келаверади. Партия комитетига юбориладиган ва ундан тарқатиладиган ахборот эътиборга олиниши ва амалга оширилиши мумкин бўлган янги, мароқли таклифлар баён этилган, ғоят аниқ, амалий ахборот бўлиши керак. Жойлардаги ишнинг аҳволини чуқурроқ билиш учун эса одамлар билан алоқаларни янада кенгайтириш лозим. Одамлар билан бевосита алоқа қилиб туриш камчиликларни тезроқ пайқаб олишга, тажрибани бир жойга жамлаб, оммалаштиришга ёрдам беради. Меҳнаткашларнинг хат ва таклифлари партиянинг омма билан жонли алоқа воситаси сифатида жуда катта аҳамиятга эгадир. Жойлардан юбориладиган сигналларга, одамларнинг илтимосларига ва таклифларига эътибор бериш — ҳар бир раҳбарнинг, ҳар бир партия ходимининг вазифасидир.

Партия комитетлари, совет, касаба союз ва комсомол органлари, хўжалик раҳбарлари ишида ленинча услуб қарор топиши тўғрисида ғамхўрлик қилишлари керак. Бу эса биринчи галда уларнинг ташаббускорлигини ривожлантириш, масъулиятини ошириш зарурлигини билдиради. Партия комитетлари ўз ишида фойдаланадиган сиёсий усуллар қуруқ маъмуриятчиликни, жамоат ташкилотлари ва хўжалик кадрларининг ўрнини босишни истисно қилади. Аммо, бу гапдан улар расмиятчилик ва бюрократизмга, бўшашувчиликка, қаерда содир бўлишидан қатъи назар бошқа камчиликларга муросасозлик билан қарашлари мумкин, деган маъно асло келиб чиқмайди.

Раҳбарлик услуби ва методлари ҳар бир партия ташкилоти ва ҳар бир комитет учун, бутун халқ учун энг муҳим масала эканлиги КПСС XXVI съездида уқтириб ўтилган эди. Шуни эсда тутиш, ҳамма жойда партия турмушининг ленинча нормалари қатъий қоида бўлиб қолишига тинимсиз интилиш — ҳар бир партия раҳбар ходимининг бевосита бурчидир.

(«ПРАВДА» газетасининг 29 январдаги бош мақоласи).

Монгол халқининг буюк фарзанди

МХРнинг Москвадаги элчихонасида бўлиб ўтган матбуот конференцияси Монголия халқ революциясининг атоқли раҳбари, МХРП ва халқ давлатининг асосчиси Д. Сухэ-Батор туғилган кунининг 90 йиллигига бағишланди.

МХРнинг СССРдаги элчиси Д. Готов ўз нутқида Д. Сухэ-Батор ва унинг сафдошлари монгол меҳнаткашларининг революцион курашини Октябрь Ватани билан, МХРПнинг фаолиятини жаҳон коммунистик ҳаракати билан маҳкам боғлаганликларини таъкидлади.

МХРП Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар институти директорининг биринчи ўринбосари А. Минис матбуот конференциясида Д. Сухэ-Баторнинг ҳаёти ва революцион фаолияти тўғрисида гапириб берди. (ТАСС).

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри ўртоқ А. А Громиконинг Германия Федератив Республикаси билан Германия Демократик Республикасига қилган визитларининг якунлари тўғрисидаги ахборотини тинглади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўртоқ А. А. Громиконинг ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгаши Раиси Э. Хонеккер билан, ГДРнинг бошқа раҳбарлари билан ўтказган учрашувлари ва суҳбатларини маъқуллади. Бўлиб ўтган фикрлашув муҳокама этилган барча масалалар юзасидан КПСС билан ГБСПнинг қарашлари бир-бирига тўла мос эканлигини тасдиқлади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўртоқ А. А. Громиконинг ГФРга қилган визити якунларини маъқуллади ва ГФР раҳбарлари билан ўтказилган суҳбатлар чоғида ҳар иккала томон Москва шартномаси ва бошқа битимлар асосида СССР билан ГФР ўртасида муносабатларни янада ривожлантириш учун яхши истиқболлар мавжуд, деган комил ишончни билдирганлиги муҳим эканлигини қайд этди. Совет Иттифоқи Европада ядро қуролларини қисқартириш юзасидан олға сурган таклифлар Европа мамлакатларида, шу жумладан ГФРда ҳам тобора кенг кўламда маъқулланмоқда. Ана шу таклифлар ҳақли равишда ўзаро мақбул аҳдлашувга эришиш учун реал имконият яратувчи таклифлар, деб баҳоланмоқда. Ана шундай ўзаро аҳдлашув қуролланиш пойгасининг янги даврасини олдини олган, уруш хавфини камайтиришга олиб келган бўлур эди. Мажлисда шу масалани муҳокама қилиш чоғида қайд этиб ўтилганидек, ГФРнинг давлат раҳбарлари НАТОга аъзо бўлган Ғарбий Европа мамлакатлари Американинг ядро қуроли тобора кўплаб тўпланадиган зонага айлантириб қўйилмаслиги учун ўз ҳиссаларини қўшишлари мумкин.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси агросаноат бирлашмаларини ташкил этиш билан боғлиқ баъзи масалалар тўғрисидаги ахборотни тинглади.

Тегишли органларга қишлоқ хўжалигини, агросаноат комплексининг бошқа тармоқларини бошқариш янги системасини аниқ ташкил этишни ва уларнинг ишини мувофиқлаштиришни таъминлаш топширилади.

Янги бошқарув услубини ўзлаштириш чоғида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш давлат планларининг бажарилиши учун колхоз ва совхозларнинг масъулиятини оширишга алоҳида эътибор берилиши керак. Бунда ҳар бир қишлоқ хўжалик бўғинининг ишлаб чиқариш потенциалидан фойдаланиш самарадорлигига, қаттиқ тежамкорликка риоя этилишига, хўжалик ҳисобини мустаҳкамлашга, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг илғор формаларини жорий этишга муҳим аҳамият берилиши лозим.

Муҳокама этиш чоғида колхоз ва совхозлар устидан маъмуриятчилик қилишга, хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларининг компетенциясига кирувчи масалалар юзасидан уларга ҳар хил тавсиялар ва кўрсатмаларни тиқиштиришга йўл қўйиб бўлмаслигига эътибор жалб қилинди.

Қишлоқ хўжалигини бошқариш органлари қайта қурилаётганлиги муносабати билан бўшаб қолаётган мутахассис кадрлар агросаноат комплекси тармоқларида сақлаб қолинишига, бевосита колхоз ва совхозлардаги ишларда фойдаланилишига партия ҳамда совет органларининг эътибори қаратилди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг «Кўкламги экиш ишларига тайёргарлик тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан кўрилган тадбирлар ҳақидаги масала тингланди. Кўкламги экин-тикин ишларига тайёргарлик суръатлари январь ойида ошганлиги қайд этилди. Шу билан бирга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ҳар бир район, колхоз ва совхоз кўкламги дала ишларига тайёргарлик борасидаги барча ташкилий-хўжалик тадбирларини ўз вақтида ва сифатли таъминлаш юзасидан тегишли министрликлар, идоралар, агросаноат комплекси корхоналари ва ташкилотларининг назоратини кучайтириш зарурлигини таъкидлади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси СССР Министрлар Советининг табиий ўтлоқлар ва яйловлар маҳсулдорлигини ошириш тадбирлари тўғрисидаги таклифини маъқуллади. Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг Озиқ-овқат программасида белгиланган ҳажмларига асосланиб, яйловларда дағал ва ширали ем-хашак тайёрлашни кўпайтириш, табиий озуқабоп экин майдонлари мелиорациясини кенгайтириш, ўтлоқ-яйлов хўжалиги моддий-техника базасини мустаҳкамлаш кўзда тутилади. Ўртага қўйилган вазифаларни бажаришга қаратилган бошқа бир қанча тадбирларни амалга ошириш мўлжалланди.

ПРОПАГАНДАНИНГ АКТУАЛ ВАЗИФАЛАРИ

КПСС Марказий Комитетида матбуот, информация агентликлари, СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети, марказий идеологик ташкилотлар ходимларининг партия XXVI съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитети қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР ва РСФСР Олий Советларининг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлисида қилган докладидаги қоидалар ва хулосалар асосида пропаганда ишини янада такомиллаштириш масалаларига бағишланган семинар-кенгаши ўтказилди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари М. В. Зимянин ва К. В. Русаков ўртоқлар доклад қилдилар.

ССР Иттифоқи Министрлар Советн Раисининг ўринбосари, СССР Госплани раиси Н. К. Байбаков, ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси С. А. Скачков, ВЦСПС секретари В. П. Провоторов, КПСС Марказий Комитети бўлими мудирининг биринчи ўринбосари Н. Е. Кручина, СССР министрларининг ўринбосарлари Ю. Я. Барабаш, А. П. Весельев, Н. Д. Комаров, В. Г. Комплектов, фан-техника давлат комитети раисининг ўринбосари А К. Романов, СССР ёзувчилари союзи правлениесининг секретари В. М. Озеров ўртоқлар ва бошқалар ҳам доклад қилдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети бўлимларининг мудирлари Л. М. Замятин, Б. И. Стукалин, С. В. Червоненко, В. Ф. Шауро ўртоқлар, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирларининг биринчи ўринбосарлари О. Б. Рахманин, Г. Л. Смирнов ўртоқлар иштирок этдилар. Семинар-кенгашда информация ва пропаганда ишида орттирилган тажриба баҳам кўрилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида Марказий Комитетнинг «Кўкламги экишга тайёргарликни кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан республика министрликлари ва идораларининг амалга ошираётган чоралари ҳақидаги ахборотини тинглади. Кўкламги экишга тайёргарлик суръатлари сезиларли равишда кучайди. Шу билан бирга Марказий Комитет Бюроси тегишли министрликлар ва агросаноат комплекси идораларининг эътиборини шўрхок ерларнинг шўрини ювиш, суғориш ва коллектор-дренаж шохобчаларини тозалаш, қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш, устахоналарни тайёрлаш ҳамда оммавий касб кадрларини тайёрлаш ишларини жадаллаштириш зарурлигига қаратди. Уруғлик чигит ва дон ҳамда беда уруғини сифатли қилиб тайёрлаш, уларнинг юқори кондицияда бўлишига эришиш зарурлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Область ва район агросаноат бирлашмаларини тузиш ва улар фаолияти билан боғлиқ масалалар ҳам кўриб чиқилди. Республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва бошқа министрликлар ҳамда агросаноат комплекси идораларига қишлоқ хўжалик бошқармаларининг ва агросаноат комплекси бошқа тармоқларининг янги органлари ишини йўлга қўйишда ҳар томонлама кўмаклашиш таклиф этилди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш давлат планларининг бажарилиши учун колхозлар ва совхозларнинг масъулиятини кучайтиришга алоҳида эътибор берилиши лозим.

Марказий Комитет Бюроси «1983 йилда республикадаги суғориладиган ерларнинг сув таъминотини ошириш тадбирлари тўғрисида»ги масалани муҳокама этди. Сув ресурсларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, қаттиқ интизомга риоя қилиш, оз сув сарфлаган ҳолда қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олинишини таъминлашга эришиш партия, совет, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги органларининг, колхозлар ва совхозларнинг асосий вазифасидир. Қабул қилинган қарорда кутилаётган сув камчиллигининг оқибатларини камайтириш, ерларнинг сув билан таъминланишини яхшилашга қаратилган оператив тадбирлар белгиланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси 1983—1985 йилларда гўшт етиштириш ва сотишни кўпайтириш, моллар туёқ сонини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан «Ўзбекбирлашув» белгилаган тадбирларни кўриб чиқиб, маъқуллади. Савдо министрлигига худди шундай тадбирларни ишлаб чиқиш тавсия этилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «1983 йилда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори маъқулланди.

Министрликлар ва идораларга, Қорақалпогистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига бу энг муҳим иш участкасидаги аҳволни мунтазам кўриб туриш, планлаштирилган қувватлар ўз вақтида ишга туширилишини таъминлаш, кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва турларини кенгайтириш, сифатини яхшилаш учун маҳаллий хом ашё ресурслари ва яроқли чиқиндилардан тўлароқ фойдаланиш бўйича қатъий чоралар кўриш топширилди.

1983 йилда минерал ўғит ишлаб чиқариш юзасидан республика корхоналарининг социалистик мажбуриятлари маъқулланди. Ул коллективлар меҳнат, ишлаб чиқариш ва технология интизомини янада мустаҳкамлаш, ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишни яхшилаш, хом ашё, материалларни тежаб-тергаш ҳисобига планга қўшимча равишда 1 минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар.

Марказий Комитет Бюроси партия комитетлари зиммасига минерал ўғит ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг коллективларида ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтириш, қабул қилинган юксак мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақанинг таъсирчанлигини оширишда бошланғич партия ташкилотларига муттасил ёрдам бериш вазифасини юклади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси мажлисида республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг бошқа баъзи масалалари ҳам кўриб чиқилди.

СЎНГГИ СОАТДА

У. ПАЛЬМЕНИНГ АЙТГАНЛАРИ

● СТОКГОЛЬМ

Швеция бош министри Улоф Пальме Швеция ҳукуматининг Европада жанг майдонида ишлатиладиган ядро қуролидан холи зонани вужудга келтириш тўғрисидаги таклифига совет томонининг жавобини юксак баҳолади.

Швеция ҳукуматининг бошлиги айтдики, СССРнинг жавоби эътиборга сазовор бўлиб, унинг шу масалага ижобий муносабатини кўрсатади.

«УРУШГА ЙЎЛ ЙЎҚ!»

● ҒАРБИЙ БЕРЛИН

«Урушга йўл йўқ!», «Фашизмга йўл йўқ!», «Европа қитъасида Америка ракеталарига йўл йўқ!» деган шиорлар остида бу ерда шаҳар жамоатчилигининг оммавий намойиши бўлиб ўтди. Минг-минглаб гражданлар янги нацистларнинг активлашганлигига қарши, маъмуриятнинг аҳоли социал ва демократик ҳуқуқларига қилаётган ҳужумига, империализм бошлаган қуролланиш пойгасига қарши норозилик билдириб, шаҳарнинг марказий кўчаларидан ўтдилар.

(ТАСС, 29 январь).

МЕҲНАТ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИНТИЗОМИНИ МУСТАҲКАМЛАБ

«ДЖИЗАКСТЕПСТРОЙ» ТЕРРИТОРИАЛ БОШҚАРМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1983 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

«Джизакстепстрой» территориал бошқармасининг коллективи КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздириб 1982 йилги план ҳамда ўн биринчи беш йиллик икки йили топшириқларини муддатидан илгари бажарди. «Джизакстепстрой» бошқармаси мамлакат юбилейи шарафига социалистик мусобақа якунларига кўра, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларидан руҳланган бошқарма ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари бутун хўжалик фаолиятини янада яхшилаш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат, ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш борасидаги катта ишларни авж олдириб юбордилар ва зиммаларига 1983 йилда қуйидаги социалистик мажбуриятларни олдилар:

қурилиш ишларини ташкил этиш ва бошқаришни такомиллаштириш йўли билан илғор тажрибалардан фойдаланиш асосида пудрат ишлари йиллик плани муддатидан илгари, 26 декабрда бажарилади.

8 минг гектар суғориладиган янги ерлар, 140 минг квадрат метр уй-жой саҳни, ўқув йили бошланишигача 2 минг 88 ўқувчи ўрни бўлган умумий таълим мактаблари ҳамда 650 ўринли мактабгача болалар муассасалари фойдаланишга топширилади. Объектларнинг 90 проценти «яхши» ва «аъло» баҳоларда топширилади.

Меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, иш вақти зое кетишини камайтириш, кадрлар қўнимсизлиги, механизмларнинг бекор туриб қолишини камайтириш ва тежаб-тергаш режими ҳисобига меҳнат унумдорлиги планга нисбатан 0,3 процент оширилади, қурилиш маҳсулотларининг таннархи 0,15 процент камайтирилади, пландан ташқари 100 минг сўм фойда олинади, 1 минг 400 тонна цемент, 150 тонна металл, 600 кубометр ёғоч-тахта, 3,4 миллион киловатт-соат электр энергияси, 3,2 минг тонна шартли ёқилғи тежалади.

Қурилиш-монтаж ишларининг жами 65 проценти бригада пудрати методи билан бажарилади.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида 130 минг тонна пахта, 15 минг тонна дон, 600 тонна картошка, 20 минг тонна сабзавот-полиз маҳсулотлари, 2700 тонна мева ва узум етиштирилади; чорва маҳсулдорлиги оширилади ва пландан ташқари 4800 центнер сут, 720 центнер гўшт, 35 центнер пилла ва 1 миллион 200 минг дона тухум топширилади.

Социалистик мажбуриятлар бошқарма коллективларининг йиғилишларида қабул қилинган.

ЎЗБЕКИСТОН ССР БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ ҒАЗАЛКЕНТ САНГТАРОШЛИК КОМБИНАТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1983 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Комбинат коллективи КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб ва ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб, барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар юзасидан 1982 йилги план ва социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажарди. Комбинат ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларини, коллективнинг КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг эсдалик Қизил байроғи билан мукофотланганлигини баланд руҳ билан кутиб олдилар, хўжалик фаолиятини янада яхшилаш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун курашни кучайтириб юбордилар. Улар ўз имкониятларини чамалаб кўриб, 1983 йил учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилдилар:

норматив соф маҳсулот ишлаб чиқариш ва ишлаб чиқариш ҳажми юзасидан йиллик план муддатидан олдин — 25 декабрда, маҳсулот реализация қилиш йиллик плани 28 декабрда бажарилади. Пландан ташқари 100 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади, мармардан 500 квадрат метр пардозлаш плиталари ва 200 квадрат метр гранит плиталар, 250 тонна майдаланган ранг-баранг тош, 500 сўмлик маданий-маиший моллар тайёрланади, пландан ташқари 50 минг сўм фойда олинади.

Меҳнатни ташкил қилишни яхшилаш ва иш вақтидан тўлароқ фойдаланиш йўли билан меҳнат унумдорлигини ўстириш топшириғи 0,2 процент ошириб бажарилади. Ишлаб чиқариш ҳажмининг 96 процентидан кўпроғига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилади. Давлат Сифат белгиси қўйилган маҳсулот салмоғи планда белгиланганига нисбатан 0,5 процент кўпайтирилади.

Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, иш вақтининг зое кетишини камайтириш ва муқим ишлайдиган меҳнат коллективини вужудга келтириш юзасидан тадбирлар комплекси бажарилади. Гранит ишлаш цехларида меҳнатда қатнашиш коэффициенти билан тайёр маҳсулот учун ягона наряд асосида ҳақ тўлаган ҳолда меҳнатни ташкил этишнинг бригада формаси жорий этилади.

Норматив топшириқдан ташқари 1800 сўмлик 10 кубометр мармар блоклар ва 600 сўмлик 5 кубометр гранит блоклар, 15 минг киловатт-соат электр энергияси тежалади. Рационализаторлик таклифларини жорий этишдан камида 30 минг сўм иқтисодий самарага эришилади. 85 нафар янги ишчи тайёрланади, 45 ишчи ва 5 нафар инженер-техник ходимнинг малакаси оширилади, 480 киши иқтисодий таълимга жалб этилади.

Қишлоқ хўжалик ишларини бажаришда «Ленинград» колхозига оталиқ ёрдами берилади.

Социалистик мажбуриятлар комбинат ходимларининг йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

МУСТАҲКАМ ИНТИЗОМ — МУВАФФАҚИЯТ НЕГИЗИ

САМАРҚАНД, 29 январь. (ЎзТАГ). Самарқанд области партия активининг бугун бўлиб ўтган йиғилиши қатнашчилари партия, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, 1983 йилги социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажариш юзасидан область партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама этдилар. Самарқанд область партия комитетининг иккинчи секретари Е. Е. Березиков доклад қилди.

Йиғилишда қайд этиб ўтилганидек, область саноати маҳсулот реализация қилиш юзасидан ўтган йил планини ошириб бажарди. Қурилиш ва монтаж ташкилотлари йиллик планни уддаладилар. Бир қанча муҳим объектлар ишга туширилди, етти минг оила янги квартиралар олди. Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари муайян муваффақиятларга эришдилар.

Областнинг меҳнат коллективлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқи қоидаларини ҳаракат учун қўлланма деб қабул қилдилар. Йиғилиш қатнашчилари ана шу қарорлар ва қоидаларни бажариш йўлларини муҳокама қила туриб, фойдаланилмаган резервларга, мавжуд камчиликларга ва уларни бартараф этиш йўлларига асосий эътиборни қаратдилар. Улар саноат корхоналари ва қурилишларда ҳали кадрлар қўнимсизлиги жуда катта эканлигини, прогулларга ва ишга кечикиб келишларга йўл қўйилаётганлигини таъкидладилар. Ўтган йили саноат ва қурилишда ана шу сабабларга кўра саксон минг киши-куни зое кетди. Бу эса бир қанча корхоналар ва ташкилотлар давлат планларини бажармаслигига кўп даражада сабаб бўлди. Кўпгина коллективларда кадрларга нисбатан талабчанлик сусайтирилган, учарларга, прогулчиларга, ичкиликбозларга нисбатан муросасозлик ҳоллари учраб турибди.

Йиғилиш қатнашчилари меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада формалари ҳали областда кенг қўлланилмаётганлигини таъкидладилар. Ана шу формалар эса саноат ва қурилишдаги ишларни бутун чоралар билан яхшилашнинг, ҳар бир ходим масъулиятини оширишнинг ғоят муҳим резервларидан биридир.

Йиғилиш ҳар бир тармоқда иқтисодий ривожланишнинг интенсив омилларидан янада тўлиқроқ фойдаланишга, фан ва техника ютуқларини жорий этишга, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, транспорт ишини, планлаштириш сифатини яхшилашга, ҳамма жойда интизомни мустаҳкамлашга, қабул қилинган қарорлар устидан қатъий контролликни таъминлашга қаратилган конкрет тадбирларни белгилади.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади.

Йиғилиш қатнашчилари Самарқанд области саноат, қурилиш, транспорт, савдо ва коммунал-маиший корхоналари ходимларининг 1983 йилги социалистик мажбуриятларини маъқулладилар.

ДЕҲҚОН МЕҲНАТИНИНГ ШУҲРАТИ

ҚУВА (Фарғона области). 29 январь. (ЎзТАГ). Қува районидаги Димитров номли колхоз меҳнаткашлари бугун ўз ҳамюртлари, Тошкентдан қайтиб келган бригадир Маҳамаджон Қўчқоровни тантана билан кутиб олдилар. Тошкентда унга биринчи даража Меҳнат Шуҳрати ордени топширилди. Бригадир фидокорона, юксак унумли меҳнати, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонлаш юзасидан ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган катта муваффақиятлари, колхозда кўп йил бенуқсон ишлаганлиги учун давлатнинг юксак мукофотига сазовор бўлди.

Байрамлардагидек безатилган клубда Димитров номли колхоз пахтакорлари ва чорвадорлари, боғдорлари ва соҳибкорлари, қўшни хўжаликларнинг меҳнаткашлари йиғилдилар.

Қува район партия комитетининг биринчи секретари М. Шербўтаев учала даража Меҳнат Шуҳрати ордени кавалерини табриклади. У совет жамиятида инсон Ватан бахт-саодати йўлидаги меҳнати билан шарафланишини таъкидлади. Инсоннинг умумий ишга қўшган ҳиссаси унинг активлигига, ўз бурчига ижодий муносабатда бўлишига қараб баҳоланади. Зотан, энг яхшиларнинг яхшилари Меҳнат Шуҳрати номини олган юксак орден билан тақдирланадилар. М. Қўчқоров шонли орденнинг Ўзбекистонда биринчи тўлиқ кавалери бўлди. Унинг шавкатли меҳнати райондаги барча меҳнаткашлар учун намунадир. Нотиқ ўн биринчи беш йилликда район меҳнат коллективлари олдида турган вазифалар тўғрисида гапирди. Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун бошланган мусобақа ташаббускорлари бўлган қуваликлар ўз сўзларига қатъий амал қилмоқдалар. Улар ўтган тўрт йил мобайнида гўшт, сут, тухум етиштиришни анча кўпайтирдилар. Ҳозир беш йиллик охиригача қолган вақтга мўлжалланган тадбирлар ишлаб чиқилган — 1985 йилгача гўшт етиштиришни яна 52 процент, сут ва тухум етиштиришни 42 процент ошириш кўзда тутилмоқда. Мана шу марраларга эришишда М. Қўчқоров бригадасига тенглашиш керак. Бу бригада пахта ҳосилдорлигини ошириш билан бир қаторда чорвачиликни ривожлантириш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилмоқда. Масалан, бу йил бригада беш тонна гўшт етиштиришга қарор берди.

— Маҳамаджон Қўчқоровнинг юксак давлат мукофоти билан тақдирланганлиги, — деди Димитров номли колхоз бригадири Ч. Ўлмасова, — фақат унинг Ватан олдидаги хизматлари эътироф этилибгина қолмай, шу билан бирга бу республикадаги барча дала меҳнаткашлари ишига ҳам берилган юксак баҳодир. Бинобарин, ҳар бир киши Маҳамаджоннинг жасоратидан фахрланиб, худди у каби ишлашга интилади.

Биз ҳаммамиз, деб таъкидлади бригадир Аҳмад Алимқулов, пахтачиликда пайдо бўлаётган янги, илғор нарсаларни қўлланишни Маҳамаджон Қўчқоровдан ўрганмоқдамиз. Айни новаторлиги туфайли Қўчқоров бригадаси «оқ олтин» ҳосилдорлигини йил сайин кўпайтириб, унинг таннархини арзонлаштириб бормоқда. М. Қўчқоров колхозда биринчи бўлиб майда пайкаллар ўртасидаги марзаларни тугатиб, шу тариқа ғўзани парвариш қилиш ва ҳосилни йиғиб-териб олишда комплекс механизациялашга кенг йўл очиб берди.

Колхозчи М. Маҳмудова ўз бригадирини муборакбод этиб, у олган юксак мукофот барча пахтакорлар зиммасига яна ҳам қатъийроқ, яна ҳам унумлироқ меҳнат қилиш мажбуриятини юклайди, деди.

Учала даража Меҳнат Шуҳрати орденининг кавалери М. Қўчқоров самимий табриклари учун юртдошларига сидқидилдан миннатдорчилик билдирди. У қуваликлар бундан буён ҳам қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиб Ватанни қувонтира берадилар, фермалар маҳсулоти етиштиришни кўпайтираверадилар, деб ўз номидан ва бригада аъзолари, районнинг барча меҳнаткашлари номидан ваъда берди. Бу йил 60 гектарнинг ҳар гектаридан 55 центнерга етказиб пахта беришни мўлжаллаётган унинг бригадаси эса шу марра билан чекланиб қолмайди.

ТРАНСПОРТ ҚУРУВЧИЛАРИНИНГ МАРРАЛАРИ

28 январда СССР Транспорт қурилиши министрлиги коллегиясининг темир йўл транспорти ва транспорт қурилиши ишчилари касаба союзи, автомобиль транспорти ва тош йўллар ишчилари касаба союзи Марказий Комитетлари президиумлари билан биргаликда кенгайтирилган мажлиси бўлди.

Транспорт қурилиши министри И. Д. Соснов ўтган йилда тармоқда амалга оширилган ишларнинг якунлари ҳамда КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифаларга мувофиқ 1983 йилда планнинг бажарилишини таъминлашга оид тадбирлар тўғрисида доклад қилди.

Мажлис қатнашчилари транспорт қурилишидаги — темир йўл, денгиз, ҳаво, дарё ва автомобиль транспорти объектларини барпо этиш учун масъул бўлган тармоқдаги ишларнинг аҳволини таҳлил этдилар. Улар беш йилликнинг иккинчи йилида меҳнат коллективларининг ишлари якунларига умуман ижобий баҳо бериб, ҳал этилмаган проблемаларга, транспорт қурувчилари ишининг самарадорлиги ва сифатини оширишнинг фойдаланилмаган резервларига асосий эътиборни қаратдилар.

Транспортда қатнов ва юк ташишни кўпайтириш ҳамда меҳнаткашларнинг меҳнат ва турмуш шароитини яхшилаш билан боғлиқ ишлаб чиқариш қувватларини, уй-жойлар ва социал-маиший объектларни ишга тушириш юзасидан давлат топшириқларини сўзсиз бажариш мақсадида хўжалик раҳбарлиги ва бошқариш савиясини янада ошириш, иш вақтининг зое кетишини қисқартириш, план ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш зарурлигига мажлис қатнашчилари алоҳида эътибор бердилар.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев нутқ сўзлади.

Коллегия министрлик қурилиш ташкилотлари ва корхоналари ишини яхшилаш тадбирларини белгилади.

(ТАСС).

«ЭСДАЛИКЛАР» КИТОБИНИНГ ЯНГИ НАШРИ

Сиёсий адабиёт нашриётида Л. И Брежнев «Эсдаликлар» китобининг иккинчи нашри чиқарилди. Китобга авторнинг кейинги йилларда ёзган — «Молдавия баҳори». «Космик октябрь» ва «Коммунистлар ҳақида сўз» деган янги боблар киритилган. Аввалги нашрида бўлганидек бу бобларда ҳам Л. И. Брежнев ўзи Молдавияда, Москва шаҳри ва областидаги лабораториялар ва конструкторлик бюроларида, Қозоғистон чўлидаги «Бойқўнғир» космодромида учрашган меҳнат аҳиллари, олимлар, партия ходимлари тўғрисида ҳикоя қилади.

«Коммунистлар ҳақида сўз» деб аталган якунловчи бобда автор шонли Ленин партияси ҳақидаги, унинг мамлакатимизда социализм қурилишидаги тарихий роли тўғрисидаги фикрларини баҳам кўради.

СТУДЕНТЛАРНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ПРАКТИКАСИ

Республиканинг кўпгина олий ўқув юртларида халқ университетлари, жамоат касблари факультетлари, ёш лектор мактаблари ишлаб турибди. Улар студентларнинг омма ўртасидаги сиёсий ва ташкилотчилик иш малакаларини орттиришларига ёрдам бермоқда. КПСС XXVI съезди талаблари асосида студентларнинг ижтимоий-сиёсий практикасини такомиллаштиришга бағишлаб Тошкентда ўтказилган иккинчи республика илмий-амалий конференциясида мана шу кўп ёқлама ишларнинг ҳаммаси кўриб чиқилди. Конференция қатнашчилари орттирилган тажрибаларни якунлаган 50 дан кўпроқ доклад ва ахборотларни тингладилар. Андижон пахтачилик институти, Тошкент ва Самарқанд давлат университетлари, Тошкент политехника институти, Тошкент медицина институти ўрнак қилиб кўрсатилди. Бу даргоҳлардаги студентлар меҳнат коллективлари ва ўқув юртларида лекциялар ўқишмоқда, спорт ишлари ва пионер ишларининг ташкилотчилари бўлмоқдалар, бошқа жамоат топшириқларини бажармоқдалар.

Конференция студентларнинг ижтимоий-сиёсий практикасини янада такомиллаштиришга қаратилган тавсиялар қабул қилди. (ЎзТАГ).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЎЙЛАБ

ҲАМКОРЛИК ТУФАЙЛИ

Эстониядаги Пярну озиқ-овқат машинасозлиги заводида Латвиядаги «Елгавсельмаш» заводи коллективининг ёрдами билан маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системаси жорий этилди. Бу корхонада фахрли тамға билан белгиланган буюмлар ишлаб чиқариш анча кўпайди. Икки республика коллективининг ҳамкорлиги мустаҳкамланиб, бу ҳамкорлик уларга меҳнатда муваффақият қозонишга ёрдам бермоқда. Заводлар биргаликда профессионал маҳорат конкурсларини ўтказмоқдалар, илғор тажрибани ўртоқлашмоқдалар.

РЕМОНТ ҚИЛИШ ПУНКТИ

«Сельхозтехника» маҳаллий район бирлашмаси Готвальд шаҳридаги саноат корхоналари ёрдамчи хўжаликларининг машина ва механизмлари узлуксиз ишлаши тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда. Бирлашма ҳузурида заводларнинг аграр цехларидаги машина-ускуналарнинг профилактикаси ва уларни ремонт қилиш пункти ташкил этилган. «Сельхозтехника»нинг Харьков область бирлашмаси йил охиригача область корхоналарининг олтмишта ёрдамчи хўжалигига шундай хизмат кўрсатадиган бўлади.

ҲУЖЖАТЛАР ҲИКОЯСИ

Чита область ўлкашунослик музейида очилган экспозиция «В. И. Ленин сафдошига бағишланади» деб аталади. Экспозиция И. В. Бабушкин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланган. Профессионал революционер, В. И. Лениннинг шогирди — И. В. Бабушкин ўз ҳаётининг сўнгги ойларини Забайкалье диёрида ўтказди, 1905 йилги революцион воқеаларда актив қатнашди, Читада ўтказилган қўзғолонга бошчилик қилди. Экспозицияда ҳужжатларнинг, В. И. Ленин хатларининг фотонусхалари ва бошқа ҳужжатлар қўйилган. (ТАСС).

Мухбиримиз бонг уради!

ҚОЛОҚЛИКДАН ҚАЧОН ҚУТУЛАСИЗ?

Оқдарё районидаги «Гулистон» колхози кўп тармоқли хўжалик саналади. Хўжалик аъзолари пахтачилик, чорвачилик ва бошқа муҳим соҳалар билан шуғулланишади. Деҳқончилик ҳамда жамоат чорвачилигини интенсив юксалтириш учун бу ерда ҳамма имкониятлар етарли: ер-сув ресурслари, қудратли техника воситалари бошқаларникидан мутлақо қолишмайди. Аммо шунга қарамай, колхоз қолоқлик домига тушиб қолди. Айниқса, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи босқичи — 1982 йилда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳамда давлатга сотиш бўйича колхознинг омади юришмади.

Ўтган йили хўжалик пахтакорлари 1258 гектар майдонга чигит экишди, давлатга жами 3.500 тонна «оқ олтин» етказиб бериш мўлжалланди. Афсуски, ваъда ваъдалигича қолди. Давлатга кўзда тутилганидан қарийб 900 тонна кам пахта топширилди. Ўртача ҳосилдорлик бўйича районда энг пастки ўрин насиб этди, гектаридан зўрға 20,5 центнердан ҳосил етиштирилди.

Пахтачиликда йўл қўйилган ўзибўларчилик кайфияти чорвачилик соҳасида ҳам ҳукм сурганлиги, айниқса, ачинарлидир. Гўшт ва сут етиштиришни кўпайтириш, бу тармоқлардаги ички резервлар ва имкониятларни излаб топиш масаласига йил бошиданоқ совуққонлик билан қаралганлиги ўзининг натижасини кўрсатди. Раҳбарлар ва мутахассислар озуқа етишмаслигини баҳона қилишиб, маҳсулот сифатини ва миқдорини ошириш чораларини излашмади. Оқибатда, 1982 йилда давлатга 120 тонна ўрнига 90,1 тонна гўшт сотилди, холос. План эса 75 процент бажарилди. Сут тайёрлаш ва давлатга сотишда бундан ҳам ачинарлироқ аҳвол вужудга келди. Йил бошида олинган мажбуриятга кўра соғин сигирларнинг ҳар биридан ўртача 1918 килограммдан, жами 508 тонна сут соғиш режаси тузилганди. Амалда ҳар бир сигирдан соғилган сут атиги 1.016 килограммга тўғри келди. Умумий кўрсаткич эса 321 тоннани ташкил этди. Мўлжалдагидан 187 тонна кам маҳсулот етказиб берилиб, йиллик план бор-йўғи 63,1 процент адо этилди.

Ўтган йили қорамоллар туёқ сонини ошириш планлари ҳам бажарилмади, яъни зўрға 78,5 процентга етказилди. Бошқача айтганда, йил якунланганда хўжаликда пландаги 1187 бош ўрнига 930 бош қорамол, жумладан 368 бош ўрнига 355 бош сигир бор эди. Биз бунинг сабаблари билан қизиқдик. Маълум бўлишича, қаровсизлик, парвариш намунали йўлга қўйилмаганлиги туфайли бултур 200 га яқин қорамол нобуд бўлибди. Эндиликда уларнинг ўрнини тўлдириш хўжаликка беҳад қимматга тушмоқда. Колхоз правлениеси раиси Мамарасул Жўраевнинг эътироф этишича, айни пайтда хўжалик давлатдан қарийб 2 миллион сўм қарздор экан.

Хўш, ер-сув етарли, ишчи кучи, техника воситалари мавжуд экан, нега хўжалик қолоқлик аламини тортмоқда?

Маълумки, хўжалик ўзига хос механизмдир. Агар мазкур механизмнинг бирор қисми кўнгилдагидек ишламаса, кутилган натижага эришиб бўлмайди. Колхозда хўжалик механизмининг бир эмас, бир нечта муҳим-муҳим қисмлари кўп йиллардан бери талаб даражасида ишламаётир. Аввало, бу ерда меҳнат интизоми бўшаштириб юборилган. Айниқса, колхознинг сут-товар фермасида меҳнат графигига қатъий амал қилинмайди. Сут соғувчилар ва молбоқарлар ўртасида илғор тажрибалар, зооветеринария фани ютуқлари кенг тарғиб қилинмайди. Бош зоотехник Идрис Ҳакимов эса озуқа рационини устидан изчил назорат ўрнатмаган.

Сут-товар фермасининг санитария ҳолати мутлақо талабга жавоб бермайди. Бинолар замонавий эмас, бундан ўн йиллар муқаддам қурилган бўлиб, соғувчилар ишлаши, молларни парваришлаш учун қулай шароит йўқ. Сигирларни соғиш механизациялаштирилмаган. Шунинг учун ҳам меҳнат унумдорлиги пастлигича қолмоқда. Ферма санитария ҳолатини яхшилаш учун бу ерда жуда кўп тадбирларни амалга оширишга тўғри келади. Фермада ишлайдиган 12 соғувчидан атиги тўрт киши кўп йиллик меҳнат стажига эга экан, холос. Ўтган йилги аччиқ сабоқлардан хулоса чиқармаган хўжалик чорвадорлари 1983 йилда ҳам сусткашлик кўрсатишаётганидан шу нарса сезиладики, улар илғор тажрибаларни ўзлаштириш, зооветеринария фани ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш масалалари билан унчалик қизиқмаётирлар.

Хўжаликда моллар наслини яхшилаш, зотли сигирларни кўпайтириш борасида қилинган ишлар ҳам қониқарсиздир. Мавжуд 355 соғин сигирдан атиги юзга яқини юқори маҳсулли қора-ола зотлидир. Бултур ҳар сигирдан зўрға 1.016 килограммдан сут соғилгани-ю, жорий йилда мазкур кўрсаткични 1.944 килограммга етказиш мўлжаллангани-га эътибор қилсак, наслни яхшилаш бўйича колхозда ҳали жуда кўп иш қилиниши зарурлиги ойдинлашади.

Бу йил хўжалик давлатга жами 547 тонна сут сотиши керак. Шундан январь ойида 40 тонна сотиш мўлжаллланганди. Аммо бу марра эгалланмаслиги шундоққина сезилиб турибди. Негаки, 23 январгача бу план атиги 40 процент удаланди, яъни 16 тоннага яқин маҳсулот етказиб берилди. Гўшт тайёрлаш ва давлатга сотиш бўйича ҳам январь ойида шундай ачинарли манзарани кўриш мумкин. Йил давомида 121 тонна гўшт етказиб бериш назарда тутилган. Аммо, хўжалик чорвадорлари бу маррани тезроқ эгаллаш учун астойдил интилмаяптилар. Молларни бўрдоқига боқиш, семиртириш шу куннинг талаби даражасида олиб борилмаётир. 23 январгача 6 тоннага яқин гўшт сотилгани ҳам фикримизнинг далилидир.

Хўжалик 1982 йилда чорвачиликдан анчагина зарар кўрди. Натижада бу тармоқда рентабеллик коэффициенти бор-йўғи 6,4 процентни ташкил этди. Бу белгилангани-дан қарийб 19 процент кам демакдир. Партиямиз Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажаришга даъват этаётган бир пайтда «Гулистон» колхозида бундай аҳвол ҳукм сураётганини қандай баҳолаш керак? Оқдарё район партия комитети, халқ депутатлари район Совети ижроия комитети хўжаликни қолоқликдан чиқариш учун зарур бўлган барча моддий-маънавий кўмакни аямайдилар, деган умиддамиз.

А. ДИЛМУРОДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЯНА БИР КЕМА

СОФИЯ. Болгариянинг савдо флотига яна бир замонавий кема — 25 минг тонна юк кўтарадиган «Мальовица» қуруқ юк ташиш кемаси қўшилди. Бу кема Варна кемасозлари томонидан қурилган бўлиб, юксак даражада автоматлаштирилган тарзда бошқарилади.

Болгариянинг савдо флотида 110 дан кўпроқ замонавий транспорт кемаси бор. Булар орасида қуруқ юк ташийдиган кемалар, танкерлар, контейнер ташийдиган кемалар бор. Бу кемалар жаҳоннинг 400 портига мунтазам равишда кириб турибди. Денгиз флоти мамлакат халқ хўжалигида муҳим роль ўйнамоқда.

ИРРИГАЦИЯ УЧУН ОММАВИЙ ҲАРАКАТ

ПНОМПЕНЬ. Кампучия Халқ Республикасида янги ирригация иншоотларини қуриш ҳамда эски дамбалар, каналлар ва тўғонларни тиклаш учун оммавий ҳаракат авж олдириб юборилди. Кампонгчам вилоятидаги Батхеай ва Прэкрумденгда барпо этилган иккита йирик дамба Батхеайда 1.550 гектар ва Прэкрумденгда 20.000 гектар қишлоқ хўжалик ерларини суғориш имконини берди.

КХРда ирригация учун малакали кадрлар тайёрлашга катта эътибор берилмоқда, бултур турли курсларда 160 киши шу соҳада махсус маълумот олди. (ТАСС).

АДР. Мамлакатнинг қатор шаҳар ва вилоятларида Америка империализмининг Афғонистон Демократик Республикаси ички ишларига аралашувига қарши норозилик намойишлари бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари — ишчилар, деҳқонлар, хизматчилар, руҳонийлар вакиллари — «Йўқолсин АҚШ империализми!», «Йўқолсин аксилинқилоб!», «Афғонистон ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик мустаҳкамлансин ва ривожланаверсин!» деган шиорларни кўтариб олган эдилар. Суратда: Парван вилоятидаги оммавий намойиш.

ТАСС фотохроникаси.

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ, 28 январь. (ТАСС). Исроиллик босқинчилар Ливаннинг жанубида ва мамлакатнинг бошқа районларида қилаётган жабр-зулм Ливан қаршилик ҳаракати жангчилари кенг қулоч ёйдирган курашни бўшаштиришга қодир эмас. Кеча кечқурун ватанпарварлар босқинчиларга қарши навбатдаги операцияни ўтказдилар. Улар Сайда шаҳрининг кўчаларидан бирида пистирма қўйиб Исроилнинг икки ҳарбий автомобилига гранатлар улоқтирдилар. Ҳужум қилинган жойга етиб келган Исроил бўлинмалари яқин атрофдаги кварталларни қуршаб олиб, кўчалар ва боғларни тинтиб чиқишди, уй-жой бинолари ва маъмурий биноларда ёппасига тинтув ўтказди, граждан аҳолидан баъзилари қамоққа олинди.

Кеча босқинчилар Байрут атрофидаги Халде шаҳарчасида ёвуз жиноят қилдилар. Исроил танки ана шу райондан ўтувчи тош йўлга қарата ўт очди. Кетаётган автомобиллардан бирига снаряд тушиб, ундаги кишиларнинг ҳаммаси ҳалок бўлди.

Кеча агрессорлар Ливанда тинчликни сақловчи араб давлатлариаро кучлар составидаги Сурия қўшинларига қарши яна бир иғвогарлик қилдилар. Исроил артиллерияси ва танклари Даҳр ал Бейдар довони ёнида Сурия позицияларини тўпга тутишди. Ливан матбуоти Бекаа водийсида бутун фронт линияси бўйлаб босқинчиларнинг қўшинлари тинмай кўпайтирилаётганлигини хабар қилди.

Ливан ташқи ишлар министри И. Салим Тель-Авивнинг Ливан территориясида олдиндан хабар берувчи жосуслик станцияларини жойлаштириш ниятларига қарши қатъий норозилик билдирди. Бу станциялар Яқин Шарқ регионидаги кўпгина мамлакатларга бевосита хавф-хатар солади. Ливан ҳукумати, деди у бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида, Исроилнинг «ўз хавфсизлигини таъминлаш баҳонасида Ливан суверенитетини барбод этиш борасидаги ҳамма уринишларини қатъиян рад этади. Ливан ҳамиша мустақил араб давлати бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади.

Министр Ливанда Исроил қўшинларининг турганлигини «мутлақо номатлуб» деб атади. Биз бу қўшинлар мамлакатимиз территориясидан батамом ва сўзсиз олиб чиқиб кетилишини талаб қиламиз, деб таъкидлади у. Ливан ҳукумати, деди И. Салим, Исроилнинг «энг яқин араб қўшнимиз» Сурия хавфсизлигини қўпоришни кўзловчи талабларига учмайди.

«Самимий» учрашув

НЬЮ-ЙОРК. Бостон шаҳри аҳолиси АҚШ президентини «Рейган, уйингга жўнаб кет!», «Бизга бомбалар эмас, озиқ-овқат керак!» деган сўзлар билан қарши олдилар. Бостон аҳолиси маъмуриятнинг «Бюджетни тежаш» баҳонаси билан социал программани яна ғоят кўп миқдорда қисқартириш режаларига қарши оммавий норозилик билдирди. Эй-Би-Эс телевизион компаниясининг хабар беришича, президент ўзини кўрсатиш мақсадида Бостонга бир кунлик сафар қилди.

(ТАСС).

ШАРҲЛОВЧИ МИНБАРИ

ҚЎПОЛ ИҒВОГАРЛИК

Вашингтон ва Сеул режими февраль—апрель ойларида биргаликда ўтказиладиган АҚШ — Жанубий Корея «Тим спирит-83» ҳарбий машқларига зўр бериб тайёргарлик кўришмоқда. Мислсиз кўламдаги бундай куч намойишида 70 мингга яқин америкалик ва 118 минг жанубий кореялик хизматчи иштирок этади. Пентагон АҚШ территориясидан Жанубий Кореядаги оккупациячи қўшинларга қўшимча бўлинмаларни ташлашни режалаштираётир. Машқларда, шунингдек АҚШ 7-флотининг иккита зарбдор авианосеци ва кемалари, Япония ва Тинч океанининг бошқа районларида жойлашган Америка базаларидаги ҳарбий-ҳаво кучлари ҳамда денгиз пиёдалари ҳам қатнашадилар.

«Тим спирит-83» машқлари АҚШ ва Жанубий Кореянинг бевосита Корея Халқ Демократик Республикаси чегараси яқинида амалга оширилаётган ҳарбий иғвогарликлар занжирининг навбатдаги бўғинидир. Бундай хатарли ўйинлар 1967 йилдан бошлаб мунтазам ўтказиб келинмоқда.

Хўш, бундай авантюристик ўйин ўтказилишининг боиси нима! Кўпчилик кузатувчилар буни ҳақли равишда Корея ярим ороли жанубида сиёсий вазият ўзгарганлиги билан боғламоқдалар. Сеулдаги ҳарбий-фашистик режим ўз халқига қарши қонли террор ва репрессияни кенгайтирмоқда. Жануб аҳолисининг озодлик ва демократия учун ҳаракатини ваҳшиёна бостираётир. АҚШнинг актив ёрдами ва мададида ҳокимият тепасида турган Чон Ду Хван тўдаси Жанубий Кореядаги 40 минг кишилик Америка қўшинларига суянмоқда.

Америка империализмининг Корея ярим оролида ҳарбий ҳозиру-нозирликни давом эттириши, Сеулдаги қўғирчоқ режимга ҳарбий ва молиявий ёрдамни аямаслик сиёсати Шимоли-Шарқий Осиёда жиддий кескинлик ўчоғи сақланиб қолишига сабаб бўлмоқда. Вашингтон корейс халқининг бирлашиш ҳуқуқини оёқ ости қилиб, бунга қаратилган амалий ташаббусларни бўғмоқда.

«Тим спирит-83» ҳарбий машқлари қўпол иғвогарлик ва Корея ярим оролида тинчликка жиддий таҳдиддир. У Кореяни бирлаштириш йўлига янги тўғаноқлар солади. Ер юзидаги барча тараққийпарвар кишилар Вашингтон ва Сеул режимининг хатарли иғвогарликларига чек қўйилишини талаб қилмоқдалар.

А. РЎЗИЕВ.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ЭКСПОРТ ҚИСҚАРМОҚДА

Яқинда Япония автомобиль ассоциацияси япон автомобилларининг экспорт қилиниши қисқариб бораётганлиги тўғрисида хабар берди. Бу эса 29 йил ичида биринчи марта ана шундай қисқариш содир бўлмоқда. Ўтган йили Япониядан 5,5 миллион енгил автомашина, юк машинаси ва автобуслар чет мамлакатларга сотиш учун жўнатилган эди. Бу эса 1981 йилда экспорт қилинган маҳсулот ҳажмидан 7,6 процент кам.

Япон мутахассисларининг фикрича, Ғарб мамлакатларида иқтисодий кризиснинг тобора чуқурлашиб бораётганлиги бунга асосий сабаб бўлмоқда.

ХАВФЛИ ЎЙИНЧОҚЛАР

Вашингтондан берилган хабарда мамлакатда ишлаб чиқарилаётган ўйинчоқлардан 130 мингга яқин бола майиб бўлганлиги таъкидланади. Бу ҳақда мамлакатда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатини назорат қилувчи комиссиянинг докладида ҳам келтирилган. Комиссия ота-оналарни ўйинчоқларни харид қилиш даврида уларнинг хавфсизлигига эътибор беришларини ҳам огоҳлантириб ўтади. Масалан, ўйинчоқ сифатида чиқарилган сандиқчадан ўтган йилнинг ўзида 21 нафар бола ҳалок бўлди. Бошқа кўпчилик ўйинчоқларнинг ҳам ана шундай ноқулайлиги туфайли ёш болалар майиб бўлдилар, баъзи ҳолларда оғир шикаст топмоқдалар.

МАТБУОТНИНГ ЭЪТИРОФИ

«Австралия иқтисодий турғунлик ва инфляция исканжасида», «Мамлакатнинг қашшоқлиги кучаймоқда», «Баъзи областларда саноат ишлаб чиқариши 50 процентгача қисқарди». Австралия матбуоти кейинги пайтларда мамлакатда юз бераётган иқтисодий қийинчиликларни кўрсатувчи маълумотларга ана шундай сарлавҳалар қўйиб босиб чиқармоқда.

«Сидней Морнинг Геральд» газетаси «Уч фронтдаги мудҳиш хабарлар» мақоласида мамлакатда инфляция даражаси 1982 йилда 11 процентни ташкил этганлигини, бир йил ичида 200 минг ишчи ўрни қисқарганлигини, энг зарур саноат ишлаб чиқаришининг 30 тасидан деярли 20 тасининг маҳсулоти жиддий камайганлигини фактлар билан кўрсатиб беради.

Адабиёт ва санъат саҳифаси

Ижод бўстони

● ЎҚИНГ: КОНКУРСГА ҲИКОЯ КЕЛДИ
● НАЗМ ДАФТАРИДАН
● ХОТИРАДА ЯРҚ ЭТГАН ЛАҲЗАЛАР
● АНАТОЛИЙ СОФРОНОВ АСАРИ ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ САҲНАСИДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» КОНКУРСИГА

БОҒ

ҲИКОЯ

Саид АҲМАД,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси

1.

БУ БОҒНИ КИМ КЎКАРТИРГАН бўлса ҳам қўли дард кўрмасин-э! Зап дидли одам экан Шундоққина дарё бўйида-я! Ўртасидан шарқираб канал ўтишини айтмайсизми! Мармар пиллапояларни босиб чиқиладиган шийпон кунгураларига қараган одамнинг кўзлари тиниб кетади. Шийпон тагидаги чор бурчак ҳовузда балиқлар патирлаб, сакраб туради. Бир томон анжирзор, бир томон анорзор. Айниқса, йўл четидаги азамат шотутларни айтмайсизми, шохига чумчуқ қўнса, қонга белангандек қип-қизил бўлиб учиб кетади.

Қаюмжон колхоз раислигига сайлангунича бу боққа келмаган, деса ҳам бўлади. У чўл бригадасига бошлиқ эди. Эрта баҳорда чўлга чиқиб кетганича кеч кузда, пахтани териб, ерни шудгор қилиб қайтарди. Тўғри, у бу боққа икки марта келганди. Қиш, анор-анжирлар кўмилган, боғ ҳувуллаб қолган пайтлар эди. Бригада бошлиқлари қишда ҳафтада бир ошхўрлик қилишарди. Қаюмжон жўраларини шу шийпоннинг иссиқ хонасида икки марта ош қилиб кутганди. Бу боғ ёзда қанақа бўлади, нималар пишади, билмасди. Ўзи раис бўлиб, шунча йил ишлаган колхозида шундоқ ажойиб боғ борлигини энди билиб ўтирипти.

Анжир жуда саҳий дарахт. Йилига икки марта ҳосил беради. Шотут бўлса баданига иссиқ ўтиши билан пиша бошлайди, то қиров тушиб, барги тўкилгунча мевасини териб, адо қилиб бўлмайди. Малина ҳам, шундоқ. Жонвор икки марта ҳосил тўкади.

Қаюмжон бу боққа алоҳида меҳр қўйди. Эрта баҳордан ҳар бир туп дарахт тагига ишлов берди. Анжирларга тиргович қўйди. Арчаларнинг бебош шохларини қайчилатиб, тартибга солди. Дунёда смородина гулидек хушбўй гул бўлмаса керак. Бир марта тўйиб ҳидласанг, ичингдаги жами ғуборни ҳайдаб чиқаради.

Қаюмжон боққа келганда роҳатланарди. Аммо: «Кимлар обод қилган боғда мен яйраяпман, мен ҳам ўзимдан эсдалик қолдирай-да», деган андиша кўнглидан ўтарди. У дарёга насос қўйиб, бетон йўлкалар четига сувни чангитадиган юздан ортиқ фонтанчалар қўйди. Аллақайларга бориб тўртта товус олиб келди. Боғ энди хаёлий, эртакнамо бир гўшага айланган эди.

Пенсияга узатиладиган, армияга кетадиган, ўнинчи синфни битириб институтга борадиганларга, ЗАГСдан ўтиб келган келин-куёвларга шу ерда дастурхон ёзиладиган бўлди.

Колхоз аҳлининг боққа меҳри тушиб қолди. Пенсионерлар тўпланиб келиб, узумларни хомтоқ қилишарди. Мактаб болалари дарахт тагларини юмшатиб, хазон босган йўлкаларни супуришарди. Хуллас, боғ колхоз аҳлининг дам оладиган, сайр қиладиган оромгоҳига айланди.

Кунлар исиб кетди. Чиллаки чумак уриб, анжирзор тепасида зарғалдоқ айланиб қолди.

Ғўзалар тизза бўйи бўлиб, ҳаммани банд қилиб қўйган пайтлар эди. Қаюмжон бундай кезларда боққа кам келар, даладан бўшамас эди

Мана, бугун ҳам у эрта саҳар далага чиқиб кетганича куннинг тиғида машинанинг орқа ўриндиғида мудраб келяпти. Нима бўлди-ю. димоғига аллақандай ёқимли ҳид урилди. Кўзини очиб, у ёқ-бу ёққа аланглади. Ёнгинасида қийиқчага тугилган тўрт-бешта ҳандалак турганини кўриб, кўзлари яшнаб кетди.

АНЧАДАН БЕРИ, МУДРАГАН раисни безовта қилмай, деб машинани секин юргизиб келаётган шофёр ўгирилиб қаради. Ҳандалакларга ишора қилиб, деди:

— Боя Акбар тоға омонлиққа олиб келган эдилар, болаларга насиба, деб. «Боққа бормай қўйдилар, айтгин, ўгсинлар, шотут ранг оляпти», деб тайинладилар.

Қаюмжоннинг уйқуси қочди. Ҳандалаклардан бирини олиб, мириқиб ҳидлади. Ғўзани ўт бостирган бригадир билан айтишиб, жаҳл устида қаттиқ гапирганидан ўзи ҳам эзилиб келаётган эди. Ҳозир ўша дилхижиллик нари кетгандек бўлди.

Машина идора олдида тўхтади. Қаюмжон шофёрга: «Эшикка бориб овқатни ол-да, боққа келтир. Бирга овқатланамиз», деб тайинлади. У идорага кирганда котиба қиз телефонограмма тутқазди.

— Ўртоқ Рўзиматов уч марта телефон қилдилар, — деди у. — Қўнғироқ қилармишсиз.

Рўзиматов облГАИнинг бошлиғи. Нима гапи бор экан?! Машиналар техосмотрдан ўтган. Ё шофёрларимиздан бирортаси авария қилдимикин? Тинчликмикин? Бирон фалокат бўлмадимикин?

Қаюмжон кабинетига кириши биланоқ телефон қилди. Трубкани Рўзиматовнинг ўзи олди.

— Қаюмжонмисиз? Э бормисиз? Сизни ҳам топиб бўладими ўзи? Сиз билан кўришиш учун ҳамма шофёрларингиз правасини олиб қўйиш керак, шекилли. Менга қаранг, Қаюмжон. Бу дейман, анжирлар пишибди, «Тўрттагина узиб е», демайсиз ҳам. Аввалги раис анжир ранг олиши билан хабар қиларди.

Қаюмжон унчалик жиддий гап йўқлигини билгач, хотиржам бўлди.

— Анжир сиздан айлансин, ўртоқ Рўзиматов. Бирон пақир жўнатайми?

— Э, йўқ! — деди Рўзиматов. — Бир-икки пақир билан қутулмайсиз! Ҳали анжир қиёмини ўзингиз пишириб берасиз! Менга қаранг. Шу пойтахтдан бизга етти-саккиз мутахассис-меҳмонлар келишган. Жой қилдириб қўйсангиз, эртага борамиз-да. Ўзимиздан ҳам беш-олти киши қўшилади. Хўпми? Дарёда чўмилиб, анжирхўрлик қилиб келамиз. Келишдикми?

Қаюмжоннинг дами ичига тушиб кетди. Аввал «Хўп», деб трубкани қўйдими, ё трубкани қўйиб, «Хўп», дедими, билолмай қолди.

2.

Столни чертиб, узоқ ўйланди. Меҳмон атойи худо, дейдилар Аммо уйингга келса, бошқа гап. Бу колхознинг боғи бўлса.

Қаюмжон меҳмонларга кетадиган ҳаражатни хом чўт қилиб кўрди. Анчагина нарса сарфланадиган кўринади. Стол четидаги қўнғироқ тугмасини босди. Қўлида қалам-қоғоз, котиба кирди.

— Бухгалтерни чақиринг. — У шундай деди-ю, дарров фикридан қайтди. — Йўқ, қўйинг, чақирманг.

Котиба чиқиб кетди. Қаюмжон ўзига ўзи дашном берди: «Қанақа нотавон раиссан, ўнта меҳмонни эплаб кутолмасанг!».

У ўрнидан туриб, яна ташқарига чиқди. Пиёда боққа қараб юрди.

Шофёр уйдан овқат олиб келиб, кутиб ўтирган экан. Бирга тамадди қилиб, босиб-босиб кўк чой ичди. Шофёр дарё ёқасидаги насосни юргизиб юборди. Юзлаб фонтанлардан сув тўзони сизиб чиқди. Йўлкалар чети сув тўзони ичида қолди.

Ёмон туш кўрсанг, тушингни сувга айт, деган гапда ҳикмат борлигини Қаюмжон энди билди. Сув шаршарасидан тўзғиган зарралар кўнгилдан ғуборни ҳайдади. Қаюмжон сув тўзонидан тўйиб-тўйиб нафас оларкан, дилидаги ҳижиллик ўрнини қандайдир эзгулик эгаллаганини сезмай қолди.

Майли, меҳмонлар келсин. Шундоқ ажойиб боғимиз борлигини кўришсин. Ахир боғ нима учун керак. Одамлар кўрсин учун эмасми?

ҚАЮМЖОН ЭРТАГА МЕҲМОНЛАРНИ жуда чиройли дастурхон қилиб кутиб олишга жазм қилди...

Орадан уч кун ўтиб, Сельхозтехникадан телефон бўлди.

— Қаюмжон, ошнам, сўраган нарсаларингиз ҳал бўлди. Нимаики сўраган бўлсангиз, барини оласиз. Ҳозир ҳужжатларга имзо чекдим. Нима? Э оғайни шу биттагина раҳмат билан қутулмоқчимисиз? Йўқ, йў-ўқ, ошнагинам. Зиёфатсиз иш битмайди. Ўртада анжири билан...

Қаюмжон Сельхозтехникага юборган хатида битта трактор, автокран, яна аллақанча деталлар, эҳтиёт қисмлар сўраган. Бошлиқ: «Ҳужжатга имзо чекдим», деганида севинганидан ўрнидан туриб кетган эди, анжир, деган сўзни эшитди-ю, оёғи қалтираб, ўтириб қолди.

Трубкадан дўриллаган овоз келди:

— Эшитяпсизми, Қаюмжон, эшитяпсизми, нега дамингиз ичингизга тушиб кетди? Э, биродар, бозорда бир сўмга ўн бешта анжир беради! Унчалик лабингизга учуқ тошмасин! Бандидан узиб ейишнинг гашти бўлакча бўлади, шунисига ишқибозмиз-да, ошнажон. Аввалги раис болаларни ёмон ўргатиб қўйган экан. Келин аянгиз: Анжир пишгандир, қачон оборасиз, деб ҳол-жонимга қўймаяпти.

— Холмирза ака, — деди дадилланиб Қаюмжон. — Шу, яхшиси, бизни эшикка кела қолмайсизларми? Томорқамизда ҳам анжир бор. Ўз қўлингиз билан узиб ердингиз?

— Йўқ-йўқ, йў-у... Уйингизга бориш қочмайди. Аммо уйингизда дарё йўқ-да. Келин аянгиз атай купальний кийимларини тугиб ўтирипти. Болаларимиз: «Чўмиламиз», деб камерани пуфлашяпти. Эртага соат ўн иккига. Бўптими!

Қаюмжон ғалати аҳволда қолди. Армиядан келган ўғлини уйлайман деб зоотехнигининг қизига оғиз солган. Уч-тўрт киши совчиликка бориб, бўлди-бўлди қилишмоқчи. Энди нима қилади?

Холмирза акани қайсар, гапини икки қилган одамни сарсон қилади, деб эшитган эди. Эртага кутмаса, колхоз тракторни ҳам, автокранни ҳам ололмайди. Айниқса, ҳозир минерал ўғит анқонинг уруғи. Шу одам: «Йўқ!» деса, бир ҳовуч ҳам олиб бўлмайди. Э, нима бўлса бўлди. Қудачиликни кейинга қолдиради.

Эртасига Холмирза ака икки машинада: бола-чақаси-ю, қудаларигача эргаштириб келди. Бирпасда боғ ичи чурвақаларга тўлиб кетди. Келин ая тўлагина экан. Айниқса, чўмиладиган кийимларини кийиб, яланғоч бўлиб олганларидан кейин номозхон боғбон Акбар тоға юзини тўсиб, боғ этагига тушиб кетганича қайтиб келмади. Қизи тантиққина экан, анор гулларини бир этак қилиб узиб келди-ю ипга ўтказа бошлади. Куёви яланғоч бўлиб, шотут термоққа тушди. У саватчада шотут териб тушганда мол сўйган қассобдек ҳамма ёғи қип-қизил бўлиб кетган эди.

Холмирза ака бошига капрон қалпоқ кийиб, анжирзорни айланиб юрарди. У куёви терган шотутдан битталаб оғзига солар экан, «зап газак боп нарса-да бу шотут», деб қўйди. Унинг бу қочиримини Қаюмжон тушунди. Столга битта коньяк қўйди. Холмирза ака шишани қўлига олиб, айлантириб кўрди-да, «арманники эмас экан-да», деб қўйди.

3.

Қаюмжон индамади. Холмирза ака пиёлани тўлдириб ичгач, шотутни газак қилди. Лаблари, ияклари қип-қизил бўлиб кетди. Сал ўтмай, чўмилавериб, лаблари кўкариб кетган келин ая қалтираб шийпонга чиқди.

— Ҳей, Ҳожар, шундан олворасанми, совқотибсан-ку, — деди унга раҳми келган Холмирза ака.

Келин ая лабини буриб, елкасига халат ташлади. Шу пайт боғ дарвозасидан ҳаворанг «Жигули» ўқдек отилиб кирди-ю шиддат билан келиб шийпон олдида тўхтади. Ундан тушган шляпали йигит Холмирза акага бир қоғоз узатди. Бу — телеграмма эди. Холмирза аканинг қўли шотут юқи эди, оқ кителнинг чўнтагидан кўзойнагини ололмай, «Ўқиб бер», деб телеграммани куёвига узатди.

Телеграммада эртага Тошкентда коллегия бўлиши ва Холмирза ака эрталаб етиб бориши шартлиги айтилган эди.

— Кетдик, — деди у апил-тапил ўрнидан турар экан. — Кечки поездга илинмасам, бўлмайди.

У ЮЗ-ҚЎЛИНИ ЮВИБ, АРТИНДИ. Кейин: — Анжир эрталабгача айниб қолмасмикан? — деб Қаюмжонга юзланди. — Бирон пақир ола кетсаммикин, дегандим.

— Поезд дим бўлади, ачиб қолади, — деди телеграмма олиб келган йигит.

— Қани, болалар, кийинглар, кетдик. Сизларни бошқа вақт яна олиб келаман. Малина пишганда. Малина кўп дардга даво нарса. Шундайми, Қаюмжон?

Қаюмжон бош ирғаб тасдиқлаган бўлди.

Меҳмонлар кетишди. Улардан боғ ичида хомлигича узилган ва тишлаб ташланган олма-ю ноклар, оёқ остига сочилган анор гуллари, товус патлари қолди.

Қаюмжон шийпон зинасида иягига тиралиб қимирламай ўтирарди. Боғбон Акбар тоға келди. У Қаюмжоннинг бетига ҳам қарамай, йўлкаларни супура бошлади. Қаюмжон ҳижолатдан нима қилишини билмай, отага юзланди. Унга нима демоқчилигини ўзи ҳам билмасди. Охири:

— Кўрмайсизми, қандай қилай? — деди. Акбар тоға ҳам елкасини қисди.

Бу ноқулай ҳолатдан тезроқ қутилай дегандек Қаюмжон дарвоза томон юра бошлади. У шу пайтгача шийпон билан дарвоза ораси шунчалик узоқ эканлигини билмаган экан. Қани энди юриб, етиб бўлса!

У кўчага чиқди. Дарвозанинг ўнг биқинидаги сартарошхона олдидаги ўриндиқда ўтирган одамлар ёнидан худди энди паранжи ташлаган аёлдек қимтиниб ўтди. Гўё улар: «Боғни оёқ ости қилдинг-ку, раис», деб таъна қилаётгандек туюлди.

Илгарилари баҳри-дилини очадиган, кўнглини қувончга тўлдирадиган бу боғ ҳозир кўзига совуқ, жуда ҳам совуқ кўриниб кетди.

Уйига келганда хотини дийдиёсини бошлади.

— Раис бўлдингиз-у, уйга қарамай қўйдингиз. Болалар қанақа ўқияпти, нима еб, нима ичяпти — ишингиз бўлмай қолди. Сиз нима — раисмисиз ё исталавойнинг мудири? Боғда меҳмон кутишдан бўшамайсиз? Биттагина ўғлингизни уйлантиришга ҳам ярамадингиз. Ёт-бегоналар тўн кийиб келишди.

Хотинининг гапи рост. У раис бўлгандан бери уйига қарамай қўйган. Болалари уйғонмасдан тонг қоронғисида далага чиқиб кетар, ухлашганда қайтиб келарди. Унинг устига боғ ҳам бир ташвиш бўлди. Шу анжир ўлгур пишиб тамом бўла қолсайди, сал тинчирмиди?! Ундоқ деса, анжир беор дарахт бўларкан, кузга бориб яна пишиши бор. Ҳали саратонда катта-кичик чўмилгани келади. Уларга бир қўлда сочиқ, бир қўлда совун тутиб туриш керак. «Бу томонларда малина ноёб нарса, дардга даво», деб келадиган кўп. Бир пиёла чой билан кутулмасанг. Қуюқ-суюқ тортиш керак. Бу малина қуриб кеткур ҳам икки марта пишади. Смородинага бало бормиди. Йўқ, бу аҳволда ишлаб бўлмайди.

Қаюмжон ўйлаб, ўйига етолмасди. Боғни бузиб, ўрнига пахта экворсаммикан, деган ўй ҳам калласига бир мўралаб ўтди. Йўқ, бургага аччиқ қилиб кўрпани куйдириш ярамайди. Боғ дарвозасига қулф солдирсамикин? Қандай қилиб? «Келаман», деганларга «Йўқ», деб кўр-чи! Бири Сельхозтехника, эҳтиёт қисмдан қисади. Бири ГАИ, йўлингни тўсади. Бири бошқармадан, эртагаёқ ревизор юбориб, ҳаммани ишдан қўяди. Қани, «Йўқ», деб кўр-чи. кассиринг банкдан пул олалармикин; сўнг ғишт заводидан машинанг ҳам қуруқ қайтади, нефтебазадан бензин-у солярка ололмайсан...

Қаюмжон кечаси билан ўй ўйлаб чиқди.

Уйқуси қочиб, ҳовлини бир айланиб келди. Кейин қоғоз-қалам олиб, азонгача нималарнидир ёзди. Ёзганини конвертга солди-да, эрталаб почта қутига ташлади.

4.

ЯНА БИРОН ҲАФТА МЕҲМОН кутиб, куни ўтди. Бу орада боққа область соғлиқни сақлаш бўлимидан, консерва заводидан меҳмонлар келиб кетишди. Ҳаммаси ҳам бир-биридан азиз меҳмонлар. «Йўқ», деб кўр-чи!

Қаюмжон энди одамлардан ҳижолат бўлмай қўйди. Боғ дарвозаси олдидаги автобус бекатида тўпланган одамлар олдидан қизармай-бўзармай ўтиб кетаверадиган бўлиб қолди. Номозхон Акбар тоға гулзор ичига улоқтирилган коньяк шишаларини қўлқоп билан териб, ахлат яшигига ташлади. Икки ҳафта деганда каттакон яшик бўш шишага тўлди. Шийпон орқасини товуқ патлари босиб кетди. Бу орада тўртта товус думидан ажралди. Меҳмонларнинг шофёрлари товус пати билан машиналарнинг орқа ойнасини безаб кетардилар.

Аммо Қаюмжоннинг қиёфасида бугун-эрта қандайдир ўзгариш бўладигандек эди. У нимагадир умидвор бўлиб яшарди. Эрталаб ишга келиши билан газеталарни бир-бир кўздан кечириб, беҳафсала далага чиқиб кетарди. Далада, адрда, пахта оралаб юрганида идорадан «элчи» келиб, боғни меҳмон босганини хабар қиларди. Иш-ишда қолиб, Қаюмжон меҳмон кутгани боққа қайтарди.

Бора-бора Қаюмжон ботинан орзиққан янгилигини кутмай қўйди. Хафсаласи пир бўлиб, боғ дарвозасини бузиб, бетон девор урмоқчи, орқа томондан кичкинагина эшик қурмоқчи бўлди. У шу ниятини амалга оширишни ўйлаб ўтирганида райком секретари телефон қилиб қолди.

— Қаюмжон, аҳволлар қалай. Хафа бўлмадингизми?

— Нега хафа бўларканман? — деди ҳайрон бўлиб Қаюмжон.

— Газетани кўрмадингизми? Сиз тўғрингизда фельетон чиқибди-ку!

— Йўғ-э! Ҳозир топиб ўқиймиз-да. Нима деб ёзишипти, а?

— Аввал ўқинг, кейинг гаплашамиз.

Қаюмжон трубкани қўйиб, котибани чақирди. Почтадан бугунги газетани келтиришни сўради.

— Газета келган. Ўқимасангиз ҳам бўлади. Ҳеч гап йўқ, — деди котиба қизариб. Унинг ёлғон гапираётгани шундоққина билиниб турарди.

— Ёлғонни эплолмас экансиз, синглим, газетани беринг, — деди Қаюмжон унга зарда билан.

Котиба ноилож қизариб-бўзариб, газетани олиб кирди-да, столга қўйди. Ўзича уни юпатган бўлди:

— Ёлғон! Бу — туҳмат! Сизга туҳмат қилишипти!

Қаюмжон газетани варақлади. Фельетон тўртинчи саҳифада эди. Об-бо қурмағурлар-э! Номини ҳам боплашипти: «Дастурхончи раис»... Унда колхоз раиси Қаюмжон Халиловнинг колхоз боғини меҳмонхонага айлантиргани, меҳмон кутиш билан банд бўлиб, дала ишларига қарамай қўйгани жуда ғалати қилиб ёзилган эди. Боққа кимлар келгани-ю нима еб, нима ичганигача аниқ ёзилган эди. Рассом ҳам жуда келиштириб Қаюмжоннинг суратини чизибди. Боғ дарвозасининг олдида Қаюмжон бир қўли кўксида, бир қўлини боғ тарафга чўзиб «Марҳамат!» деб илжайиб турипти.

ҚАЮМЖОН ФЕЛЬЕТОННИ ЎҚИБ бўлгач, одатича столни чертиб, ўй ўйлаб турганда райком секретари яна телефон қилди:

— Ўқидингизми?

— Ўқидим! — деди Қаюмжон.

— Фикрингиз қандай?

— Қанақа бўларди. Ҳаммаси тўғри.

— Йўғ-э, — деди ҳайрон бўлиб секретарь. — Наҳотки ўзингизни оқлашга бирон важ кўрсата олмасангиз? Бўлмаса, бундай қилайлик: ўзларинг правленеда муҳокама қилинглар, ана шунда тўғри бўлади...

Уч кун ўтиб колхоз правлениесида фельетон муҳокама қилинди. Кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланди. Аммо раисга чора кўриш масаласи ўртага қўйилганда ҳеч кимдан садо чиқмади. Партия ташкилотининг секретари сўз олиб, гапни узоқдан бошлади:

— Менимча, шу фельетоннинг газетада чиқиши раисга кўрилган чора, деса бўлади. Қаюмжон Халиловдан олдинги раис ҳам, ундан олдингиси ҳам шу боғ туфайли колхозчиларимиз кўзига шумшук бўлишган эди. Боғ колхозники, лекин колхозчи кириб яйраёлмайди. Тўғри, Қаюмжон ака шу ярамас одатни йўқ қилиб, пенсия тўйлари, ЗАГСдан кейинги зиёфатларни шу боғда ўтказа бошлаган эди. Охирида эплаёлмай қолди. Менимча, мана шу фельетондан кейин ўша меҳмонлардан бирортаси боққа қадам босмайди. Шу фельетон баҳона бўлиб, боғ ўзимизга қолди. Лекин раисимизга битта ҳайфсан бериб қўйиш керак. Меҳмон кутиб, далага чиқмай қўйдилар. Мен битта таклиф киритмоқчиман. Боғ пенсионерлар совети ихтиёрига берилсин. Ўзлари парвариш қилиб, ўзлари бошқаришсин. Илгаригидек тўйларимизни, сайилларимизни, байрамларимизни шу ерда ўтказайлик!

Парткомнинг гапи ҳаммага маъқул тушди. Қаюмжон битта ҳайфсан билан қутилиб қолди. Боғ оқсоқоллар қўлига ўтди. Муҳокама якунланди. Қаюмжон деразаларни очиб, хонани шамоллатар экан, елвизак шамол стол устидаги қоғозларни полга учириб туширди. У энгашиб, қоғозларни битта-битталаб териб олди, ёзувларига кўз ташлаб илжайди. Кейин ғижимлаб стол биқинидаги саватга ташлади.

Бу ўзи тўғрисида ўзи ёзган фельетоннинг қоралама нусхаси эди. Энди боғ дарвозаси олдида машиналар тўпланмас, жим-жит боғ ичида оппоқ яктак кийган чоллар юришарди.

1983 йил, январь.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

ШУҲРАТ.

Тақдирим ўйлари

Мен айни вақтида туғилган одам,
Бешигим тебратган инқилоб қўли.
Инқилоб улғайди қадамба-қадам,
Йўлимга туташиб нурафшон йўли.
Демакки, тақдирдан розиман ғоят,
Тақдир ҳам миннатдор бўлсайди шояд!

Дўстлардан омадим келганин кўринг,
Хиёнат қилмади бирон-биттаси.
Бахт топса, дедилар: — Ўртада бўлинг,
Энг оғир дамда ҳам рост бўлди сўзи.
Демак мен дўстлардан розиман чиндан,
Улар ҳам шод-мамнун бўлсайкин
мендан!

Касб ато қилганди тақдирнинг ўзи
Касб излаб юрмадим кўчама-кўча.
Қалбимдан қуйилиб келган ҳар сўзим,
Чинакам ҳалолдир умрим борича!
Касбимдан розиман, мамнунман ғоят,
Китобхон аҳли ҳам шод бўлса шояд!

Бу ўзбек тупроғи, муқаддас тупроқ
Қандай бахт, шу тупроқ узра туғилдим!
Биламан тақдирим яна бундан оқ,
Не қилсам шу тупроқ шаънига қилдим!
Мингдан минг хурсандман сендан она ер!
Аминман у мени «азиз болам» дер!

Дунё сўзим бор

Қирғоққа етакланг, дарё бўйига,
Дарёга айтгулик дарё сўзим бор.
Умримни бахш этдим дунё куйига,
Дунёга айтгулик дунё сўзим бор.

Шамолни тўхтатинг қулоғин тутсин,
Ўзига айтгулик ўйноқ сўзим бор.
Қуёшни чақиринг бир келиб кетсин,
Унга ҳам айтгулик қайноқ сўзим бор.

Замонга айтингиз тингласин мени,
Замонга айтгулик замон сўзим бор.
Бир четда қолдирманг ҳатто ёмонни,
Ёмонга айтгулик ёмон сўзим бор.

Инсоннинг қадрини инсон билади,
Унга алоҳида айтар сўзим бор.
Шу эзгу сўзимга қалбим тўладир,
Шу қалбни ардоқлаб юрган ўзим бор!!!

Гулчеҳра ЖЎРАЕВА,

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

Мингчинорлар

Қай бурчига борманг ўлкамнинг букун
Минглаб қўлларини чўзар Мингчинор.
Қайда ёш ниҳол-у, қайдадир дуркун,
Ҳар бирин тавсифи, ўз тасвири бор.
Бу ер саҳро эди, бунда-чи тошлоқ,
Дея суҳбатини бошлайди боғбон:
— Саркотиб келди-ю, туғилди бу боғ,
Олтинга айланди ҳар қарич тупроқ.
Қуёшни севади, ҳа, Ўзбекистон
Юртимизга ошиқ қуёш ҳам тўймас.
Забардаст билаг-у, жон бўлса омон
Нима билан қудуқ қазмоқдан тоймас.

Бир ёғи узумзор, бир ёқ бодомзор,
Қулоқсиз сойни ҳам тортдик белидан.
Кимсасиз дашт энди — гавжум ва
гулзор,
Бирдан яшарасиз чаман еридан.
Бир дона ширин сўз — боғ учун уруғ,
Сал суянч, мададдан деҳқон куч олур.
Бор бўлсин қадамлар — табаррук,
қутлуғ!
Азиз одамлардан азим боғ қолур.

Баланд пошналар

Уруш ветерани бир аёлдан:
— Орзуингиз нима, — деб
сўраганда,
— Баланд пошнада юрмоқ, —
деб жавоб қилди.

Тоғни тоғ суяса қуламас асло,
Ирмоқлар қўшилса дарё бошланар.
Кексалик юкига елкадир асо,
Ёшликни кўтарар баланд пошналар.

Қадди-бастимизда тоғ қадар виқор,
Ҳавас ҳам суқ билан боқар ошнолар.
Ҳаёт мусиқаси «тақ-туқ»да такрор,
Кўчалар юраги — баланд пошналар.

Ҳазилмас кун бўйи оёқ учида
Дастгоҳнинг ёнида гўё тошланар.
Ва лекин қуввати бир от кучидай,
Яшасин меҳнаткаш — баланд пошналар.

Найзада юргандай эс-ҳушни тортар
Ёнингдан ўтишса келинпошшалар.
Куёвлар дилига рашк тошин отар
Латофат ҳайкали — баланд пошналар.

Истагим шул эрур — оёқ толмасин,
Шкафда чанг босаркан юрак ғашланар.
Шиппак ё керзалар ўрнин олмасин,
Бизни тарк этмасин баланд пошналар.

ПОЙТАХТ ТЕАТРЛАРИДА

«ЮРАК ОПЕРАЦИЯСИ»

Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек давлат академик драма театри репертуари яна икки янги асар билан бойиди. Биринчи спектакль — «Рўё» румин драматурги Думитру Соломон пьесаси асосида яратилди. Асарни шоир ва драматург Машраб Бобоев таржима қилган.

Иккинчи асар таниқли совет ёзувчиси Анатолий Софронов қаламига мансуб. Пьесани ўзбек тилига Абдулаҳад Абдуллаев таржима қилган. Спектаклни А. Н. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомлик санъати институтининг дипломанти Марат Азимов саҳналаштирди. Асардаги бош ролларни ижро этувчилар орасида Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Тўти Юсупова, Толиб Каримовлар бор. Шуниси қувончлики, «Юрак операцияси»даги кўпгина характерли ролларни ёшлар ижро этишмоқда.

СУРАТДА: «Юрак операцияси» спектаклидан бир саҳна. Профессор Иванов ролида Т. Каримов, унинг фарзандлари Николай ва Елизавета ролларида Э. Носиров ва С. Юнусова.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ).

ҚАТРАЛАР

ОКОП ХОТИРАЛАРИДАН

БУЛУТЛАР

Отишма бир зумга тинади. Бундай пайтларда кўпинча эрмагимиз кўкда оҳиста сузаётган булутлар бўларди.

— Оппоқ, момиқ, худди пахта хирмонининг ўзгинаси-я! — дейди ўзбек йигити Рашид Усмонов хаёл сурар экан.

— Буларнинг ҳаммаси баҳорги далада ўтлаётган сурувни эслатади, — деди қозоқ Кайса Мамедов.

Мен ҳам булутларга тикилиб, ўйга чўмардим. Кўз олдимда Москвадаги эски ҳовлимиз, икки қаватли уй деразаси олдидаги юксак терак жонланарди. Баҳор пайтлари теракдан оппоқ, худди шу булутлардек момиқ ажралиб уча бошлар эди...

Зах хандақда ҳар ким чарчоқни ҳам, уйқуни ҳам унутиб, ошнө хотиралари билан банд бўларди.

Солдат қалбига битмас-туганмас ҳароратни бахш этувчи — ана шу хотиралар эди.

ҚЎЛҚОП

Мен Тошкентда бўлмаганман. Тошкент дея қулоғимга чалингани ҳамоно хаёл мени муз қотган окоплар сари «етаклайди».

Қирқ биринчи йилнинг қиши. Бир кун кечқурун чекиниб турганимизда старшинамиз посилка кўтариб келиб қолди. Бу — совға, табиийки, мамлакат ичкарисидан юборилган. Адресига қарасак, Тошкентдан...

Бировга пайпоқ, бировга тамаки халта... менга эса панжасиз қўлқоп тегди. Жундан, роса қалин. Кўз олдимда сокин тун, уйнинг бир четида липиллаётган чироқ шуъласида моҳир тўқувчининг қўлидаги симлар йилтиллаётгандек бўлди... Чироқнинг хира шуъласи гўё жангчиларнинг юзини ҳам ёритиб юборди: нотаниш ўзбек аёли биз учун қайғурмоқда

Ўшандан буён кўп сувлар оқиб ўтди, лекин ҳамон Тошкент сўзи қулоғимга чалинса, беихтиёр юзимда ёрқин шуъла, қалбимда илиқ ҳарорат сезиб қоламан.

Иосиф СВЕТЛИЧНИЙ,
Москва.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

АХБОРОТ

РЕКОНСТРУКЦИЯ ДАВОМ ЭТТИРИЛЯПТИ

Бухоро области колхозлари далалари шўрини ювиш учун Аму-Бухоро машина каналининг 2-Ҳамза станциясидан Қизилтепа станциясигача реконструкция қилинган участкаси орқали сув келтирилди. «Бухараирсовхозстрой» ва «Бухараирстрой» трестларининг гидроиншоот қурувчилари ва ирригаторлари каналнинг иккинчи навбатини реконструкция қилишни давом эттирмоқдалар. Магистралнинг сув ўтказиш қуввати секундига 75 кубо метр кўпайтирилади.

ПАРҲЕЗ ГЎШТИ КЎПАЯДИ

Самарқанд паррандачилик фабрикасида яна бир моноблок ишга туширилди. Енгил типдаги ярим ромли конструкциялардан фойдаланиш қурилиш муддатини қисқартириш имконини берди. Саноат биноси уч ярусли катак-катак батареялар билан жиҳозланди. Бу эса паррандаларнинг яхши семиртирилишига шароит яратади. Янги объект товук гўшти етиштиришни йилига уч юз тонна кўпайтиришга ёрдам беради. Келгуси йилда корхона жами бир минг тонна парҳез маҳсулот сотади.

ПОТОК УСУЛИДАН ФОЙДАЛАНИБ

Наманган районидаги Тельман номли совхоз механизаторлари қишлоқ хўжалик машиналари узелларини ремонт қилишда поток усулидан фойдаланиб, ҳайдов тракторларини муддатидан икки ой илгари шай қилиб қўйдилар. Ремонтчилар бригадасига ишлаб чиқариш илғорлари Ҳошим Каримов бошчилик қилди. Ҳозир бу коллектив сеялкалар ва культиваторларни ремонт қилишни ниҳоясига етказмоқда.

ОЛИМЛАР ТАВСИЯСИ АСОСИДА

Когон райони хўжаликларида ҳар бир литр сув ҳисобга олинган. В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетининг олимлари тузган ва деҳқонларга топширган район тупроғи харитаси бунда уларга қўл келди. Мутахассислар пахтазорлар тупроғи физик ва химик хоссаларини ўрганиб, унинг шўрхоклик даражасини аниқладилар, ҳар бир дала учун шўр ювиш нормасини белгиладилар.

«СПОРТЛОТО» ТИРАЖИ

29 январда бўлиб ўтган «Спортлото» 5-тиражининг натижалари.

«49-ДАН 6»: 5, 6, 9, 13, 22, 24.

«36-ДАН 5»: 9, 10, 20, 24, 27.

СТАЛИНГРАД ЖАНГИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА

ҲАЛОКАТ

ФЕЛЬДМАРШАЛ ПАУЛЮСНИ ҚАНДАЙ АСИР ОЛИШДИ

1943 йил январининг сўнгги кунлари. Совет қўшинлари Сталинград яқинида фашистларни батамом тор-мор келтириш борасида Ставка тасдиқлаган «Халқа» операциясини амалга оширишни давом эттирардилар. Душман танг аҳволда қолган, қуршов халқаси тобора торайиб борарди. Гитлер ваъда қилган ёрдам ваъдалигича қолди: Готнинг 4-танк армияси қуршовнинг ташқи фронтини ёриб кира олмади ва орқага улоқтириб ташланди. Транспорт авиацияси, гарчи бу ерга энг моҳир учувчилар жалб этилган бўлса-да, совет артиллерияси нишони остидаги аэродромларга етиб келолмасди. Ҳаводан ташланаётган озиқ-овқат контейнерлари кўпинча мўлжалланган жойга тушмасди. Уларни бизнинг аскарларимиз эгаллаб олишарди. Очлик ва совуқ ҳалокати муқаррар гитлерчи қўшинларни азобга соларди.

Фридрих Паулюс ва унинг штаби ўз манзилгоҳини бир неча бор ўзгартирди. Ниҳоят, бамисоли қувғин қилинган бўри тўдасидай, айни Сталинград марказидаги универмаг подвалига яширинди. Вайрон қилинган, аланга ичида қолган худди шу районда полковник И. Д. Бурмаков қўмондонлик қилаётган 38-моторлаштирилган ўқчилар бригадаси уларга қўшиб берилган 328-инженерлик батальони билан бирга аёвсиз жанг олиб борарди.

Уларнинг бўлинмалари Сумская, Московская, Ломоносов кўчаларидан шиддат билан ўтиб борар, ҳар бир уйдан фашистларни ҳайдаб чиқарарди. Бизнинг жангчиларимиз яқиндагина фюрернинг навбатдаги: «Таслим бўлишни таъқиқлайман» деган хитобини олган Паулюснинг яқин ўртада эканлигидан бехабар эдилар. Бироқ 30 январда кечга томон муҳим маълумот пайдо бўлди. Ўша, қирқ учинчи йилда катта лейтенант, бригада штаби бошлиғининг ўринбосари бўлган Федор Михайлович Ильченко бу ҳақда бизга қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди:

— Биз қўлга туширган уч мингга яқин асирлар орасида учта батальон командири бор эди. Ўз қўмондонларининг «кўркам майдон» ортидаги катта бино подвалида яширинганлигини ана шулар айтишди. Шаҳардаги машҳур «Ҳалок бўлган жангчилар» майдонини фашистлар ана шундай аташарди. Бу ҳақда мен дарҳол бригада қўмондонига маълумот бердим. И. Д. Бурмаков бу янгиликни батальон командирлари ва ҳар бир жангчига етказишни, тезроқ олға силжиш, ҳатто душманнинг баъзи таянч пунктларини айланиб ўтишни буюрди. Жангни тунда ҳам тўхтатмаслик буюрилганди, бизга қўшимча батареялар ёрдамга чиқарилди, миналар, гранаталар ишга солинди. Душман ваҳшийларча қаршилик қилар, устимизга ажал оловини сочарди. Шунга қарамай, 31 январь тонгги соат 6 га яқин универмаг биноси қуршаб олинди ва барча чиқиш йўллари беркитилди.

Ўша 31 январнинг совуқ тонготарида жангчиларимиз универмаг дарвозасидан оқ байроқ ушлаган немис офицери чиққанлигини пайқашди. Ф. Ильченко ўзи билан алоқачи-лейтенант таржимон А. Межирко ва бир қанча автоматчиларни олиб, дарҳол унга қарши юрди. Немис (у душман жанубий группировкасининг қўмондони генерал Россенинг адъютанти эди) уларнинг катта бошлиғи русларнинг катта бошлиғидан музокаралар ўтказиш учун келишини сўраётганлигини айтди ва илтимос, ўт очишни, айниқса миномётдан ўққа тутишни тўхтатсангиз, деб ялинди. Ёши эндигина йигирма учга қараб кетган катта лейтенант Ильченко жасурлик билан душман қароргоҳига йўл олди. Унинг группасига батальон командирининг сиёсий қисм бўйича ўринбосарлари Н. Гриценко, Л. Морозов, Н. Рибак ҳам қўшилди. Магазинга элтувчи йўллар миналаштирилганди. Немис бехатар йўлни кўрсатди ва кишиларимиз тез орада ҳовлига, нигоҳлари хушёр, ҳадиксираб қаровчи кўпгина қуролланган фашистлар орасига кириб бордилар. Бир соатгина илгари ваҳшийларча ўт ёғдираётган душманга бунчалик яқин келишдан юрагинг орқага тортиб кетади. Аммо бурч олға ундар, подвалга тушишни талаб қиларди. Ёвуз кишилар қатлами орасидан ўтиб боришга тўғри келарди. Исталган дақиқада қайсидир ақлидан озган мутаассиб елкангга ханжар солиши ёки тўппончасидаги ўқларни тўғри пешонангга қарата отиши мумкин. Лекин офицер Ильченко ва сафдошларининг асаби мустаҳкам эди.

Офицерларимизни эзилган, ғамгин кўринувчи генерал Россе ва 6-армия штаби бошлиғи генерал Шмидтга таништиришди. Улар ҳужжатларни текширишди, совет гувоҳномаларига узоқ тикилиб қолишди. Генераллар яна ўқ отишни тўхтатишни сўрадилар ва фронт қўмондонлиги вакили билан учрашиш истагида эканларини баён қилдилар.

— Армия қўмондони қаерда, дея мен берган саволга, — эслайди Ф. Ильченко, — генерал Россе шошилмасдан гердайиб жавоб қилди: «Паулюс ҳозир қўшни хонада дам оляпти. унинг ҳаёти учун мен жавоб бераман...» Шундан сўнг мен телефон орқали бригада қўмондонига дастлабки музокаралар ҳақида баёнот бердим, бинонинг асосий кириш йўлидаги немис соқчилари ўрнига ўз соқчиларимизни қўйдим. Биз ўз генералларимизни кута бошладик.

Паулюсни асирга олиш ва унинг қўшинларини таслим этишни совет қўмондонлиги буюк жангнинг барча 200 алангали кунини босиб ўтган, 64-армия штаби бошлиғи генерал И. Ласкинга топширди. Бунгача жасур генерал Севастополни қаҳрамонона мудофаа қилишда 172-ўқчи дивизияга қўмондонлик қилганди. Ласкин бригада қўмондони Бурмаков, батальон командири Латишев, таржимон-майор Степанов ва адъютантлари билан универмаг биносига орқа томондан яқинлашиб келишди. Бу ерда ҳали қўлларида автомат ушлаган, камаридаги тўппонча қинларини очиб қўйган бўйдор эсэсчилар туришарди. Улар қўмондоннинг шахсий соқчилари эди. Делегация подвалга тушди. У ер қоронғи, деразалар қум тўлдирилган қоплар билан тўсилганди. Бадбўй қўланса ҳид, тамаки тутуни қоплаган хонада оёқ остиларида тош, шағал, ахлат уюлиб ётарди. Ниҳоят, керосин лампаси ёритиб турган катта хонага кирдилар. Узун стол атрофида елкаларига генерал погони қадалган бир неча киши ўтирарди. Кейин нима бўлгани ҳақида Иван Андреевичнинг ўзи гувоҳлик беради:

— Биз қандайдир катта бошлиқнинг хонасига кирганлигимизни тушунгач, мен столга яқинроқ бордим ва буюрдим:

— Туринг, қўлингизни кўтаринг!

Стол атрофидаги офицерлар туришди, донг қотганча, қўлларини юқори кўтардилар.

— Барчангиз асир олиндингиз, — эълон қилдим мен ва ўзимни таништирдим.

Стол олдида турган немис генерали пошналарини уриштириб, қўлини пешанасига яқинлаштирганча ўзини таништира кетди:

— Генерал-лейтенант Шмидт — 6-армия штабининг бошлиғи.

Стол атрофидаги бошқа генерал ва офицерлар ҳам навбат билан ахборот беришди. Сўнгра генерал Шмидт менга мурожаат қилиб, деди:

— Сизнинг номингиз бизга маълум. Шунинг учун музокараларга киришсак ҳам бўлади. Музокараларни мен, шунингдек, генерал-майор Россе олиб боради.

— Умуман, — дедим мен, — биз таслим бўлишингиз ҳақида музокаралар олиб бориш учун эмас, балки бевосита капитуляцияни қабул қилиш учун бу ерга келганмиз. Шундай экан, биз жаноб Паулюс билан шахсан гаплашамиз.

Генерал Шмидтга совет делегацияси келганлиги ҳақида фельдмаршалга баёнот бериш ва уни бу хонага таклиф этиш тавсия этилди.

Шмидт Паулюс ёнига отланишга мажбур бўлди. Мен Паулюснинг хонасини қўриқ остига олиш ҳамда генерал Шмидтдан ташқари ҳеч кимни у ерга киритмаслик ва ундан ҳеч кимни чиқармаслик учун у билан бирга катта лейтенант Латишевни ҳам жўнатдим.

Бир неча минутдан сўнг Шмидт қайтиб келди: «Фельдмаршал ўзини тартибга келтириш учун 20 минут вақт берилишини сўраяпти», — хабар қилди у.

Биз унга айтилганича муҳлат бердик ва шу заҳоти генерал Шмидтга ўзимизнинг қатор талабларимизни ва энг аввало Сталинград яқинида қуршаб олинган барча қўшинларга ўт очишни, ҳар қандай қаршилик кўрсатишни бас қилиш ва уюшқоқлик билан асир тушиш ҳақида дарҳол буйруқ бериш талабини баён қилдик. Шу ондаёқ телефонисткаларга ўт очишни тўхтатиш ҳақидаги буйруқни қисмларга етказиш вазифаси топширилди.

Мана, сўралган 20 минут ҳам ўтди. Бироқ фельдмаршал кўринмасди. Машъум «Барбаросса» планини ишлаб чиқишдаги бош қатнашчилардан бири, Европанинг бир қанча пойтахт ва мамлакатлари истилочиси бўлмиш эллик икки ёшли бу уришқоқнинг кўнглидан нелар кечаётганини тасаввур этиш мумкин. Ҳаммаси тугади. Батамом ҳалокат. Фюрер томонидан эндигина берилган генерал-фельдмаршал унвони ҳам қувонч бахш этолмасди. Бунда ўзига яраша шаъма ҳам бор эди: ўзини-ўзи ўлдиришга тўғри келади. Ахир, бундай мансабдагилар асир тушишмайди. Бутун урушлар тарихи давомида бирорта ҳам рус фельдмаршали душманга асир тушмаганлигини у жуда яхши биларди. Йўқ, у ўз пешонасидан ўқ узмайди, Гитлерга бундай лаззат бахш этмайди. Шунга қарамай, кўнгли жуда ғаш, қўллари титрар, чап юзи асабий пирпирарди. Генерал Шмидт орқали у ўйлаб кўриш учун яна 20 минут сўрайди, аммо бу ҳаддидан ошиш эди. Хона эшиги очилади ва офицерлар билан генерал Ласкин киради. У ўз номини айтади ва Паулюсни асир деб эълон қилади. Паулюс ўрнидан туриб, ўнг қўлини юқорига кўтаради ва русчада жуда ёмон талаффуз билан гапиради: «Германия Армиясининг фельдмаршали Паулюс Қизил Армияга асир тушади». У ўз солдатлик дафтарчасини кўрсатади.

Кейин бўлган воқеаларни генерал И. А. Ласкин қуйидагича эсга олади:

— Бу вақтга келиб, универмаг ҳовлисига машиналар етиб келганди. Генерал Шмидт ва Паулюснинг адъютанти полковник Адам юк машинасига ўтирдилар, фельдмаршал эса мен билан енгил машинада кетди. Биз шошилмасдан борардик. Боягина жанг майдони бўлган жойларда юз бераётган воқеаларни яхшироқ кўздан кечиргиси келарди, киши. Ҳозироқ кўп миқдордаги кишилар икки томондаги окоп ва блиндажлардан чиқишди ва оппоқ қорли майдонни эгаллашди. Қизил Армиячи жангчиларимиз кичик группалар тарзида ва ҳатто ёлғиз ҳолда, ҳар қандай жангчилик atворини йўқотган асирлар колоннасини қўриқлаб борардилар.

Паулюс уларга умидсизлик билан қараб қўяр, ғамгин бош чайқарди.

Тушлик чоғи биз Бекетовка посёлкасига кириб келдик ва 64-армия қўмондони генерал М. С. Шумилов жойлашган уй олдида тўхтадик...

Демак, буюк жангнинг хотимаси. Тўғри, душманнинг шимолий группировкаси ҳали қаршилик кўрсатишда давом этарди. Аммо узоқ вақт эмас. Тез орада Дон флоти ҳарбий кенгаши Олий Бош қўмондони огоҳ қилди: «Дон фронтининг қўшинлари Сизнинг буйруғингизни бажара бориб, 2.2.43 йил соат 16 да душманнинг қуршаб олинган Сталинград группировкасини тор-мор келтириш ва батамом йўқотишни тугалладилар...» Бир неча кун ўтгач, барча марказий совет газеталари Роман Кармен олган суратни босиб чиқардилар ва бутун жаҳон артиллерия маршали Н. Н. Воронов ҳамда генерал-полковник К. К. Рокоссовский асир олинган Паулюсни қандай сўроқ қилаётганини кўрди. Буюк рус дарёси соҳилларида бўлиб ўтган воқеалар якуни ана шундай.

Ю. ДМИТРИЕВ,
(«Труд» газетасининг 27 январь сонидан).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«СПОРТЛОТО» ИШҚИБОЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«СПОРТЛОТО»НИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА БОШҚАРМАСИ ШУНИ ЭСЛАТАДИКИ,

Тираж номери кўрсатилмаган ёки ноаниқ ёзилган, шунингдек кўрсатилган тиражга кечиккан «Спортлото» билетларининг «Б» ва «В» қисмлари бошқармага келган вақт — кварталнинг охирги тиражида қатнашади.

Агарда сиз биринчи марта ўйнаётган бўлсангиз, билетнинг орқа томонида ёзилган ўйин қоидаларини албатта ўқиб чиқинг. Булар хато қилмасликнинг олдини олади ва ютиш мумкинлигидан бенасиб этмайди.

Сиз тираж натижалари билан «Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока» газеталарининг якшанба кунлардаги сонидан билиб олишингиз мумкин.

«49 тадан 6» ва «36 тадан 5» спорт рақамли лотереялар тиражларининг 1983 йил биринчи кварталида ўтказиладиган тиражлар календари:

6 тираж — 5 февралда	10 тираж — 5 мартда
7 тираж — 12 февралда	11 тираж — 12 мартда
8 тираж — 19 февралда	12 тираж — 19 мартда
9 тираж — 26 февралда	13 тираж — 26 мартда.

ОМАД ТИЛАЙМИЗ!

«СПОРТЛОТО» ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА БОШҚАРМАСИ.

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ КАФЕДРАЛАР БЎЙИЧА ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: спорт фанлари (доцент), хор дирижерлиги (доцент ёки катта ўқитувчи), меҳнат таълими методикаси, граждан мудофааси;

профессор: қозоқ филологияси;

доцентлар: илмий коммунизм, илмий атеизм, этика ва эстетика, умумий педагогика, бошланғич таълим методикаси, ботаника, Ўзбекистон тарихи, умумий физика, геометрия, ўзбек адабиёти, тарих ва жамиятшунослик фанларини ўқитиш методикаси;

катта ўқитувчилар: совет давлати ва ҳуқуқи асослари, чет тиллари, жисмоний тарбия, спорт фанлари;

ўқитувчилар: миллий группалар учун рус тили, рус тили ва бошланғич синфларда уни ўқитиш методикаси, олигофренопедагогика, хор дирижёрлиги, музика тарихи ва назарияси, чизмачилик, овоз ва қўшиқни саҳналаштириш.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, 100-алоқа бўлими, Педагогика кўчаси, 103-уй.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ВОЛЕЙБОЛ:

ҚИЗҒИН БАҲСЛАР

Москва, Харьков, Челябинск ва Свердловск шаҳарларида мамлакат чемпионатининг дастлабки давра иккинчи тур ўйинлари давом этмоқда. Харьковда куч синашаётган Тошкентнинг «Динамо» командаси йигитлари навбатдаги учрашувларни Ленинграднинг «Автомобилист» (2:3), Москва олий техника ўқув юрти (2:3) ва Вильюснинг «Куроаппаратура» (3:0) коллективлари билан ўтказди. «Автомобилист» қизлари эса Челябинскда «Политехник» коллективидан (3:1) устун келиб, Запорожьенинг «Орбита» командасига (0:3) ютқазишди.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

● **БАСКЕТБОЛ.** Киевда олий лига эркаклар командалари ўртасида 9—12-ўринлар учун кураш давом этмоқда. Тошкентнинг «Университет» командаси Киев армиячилари билан учрашиб (90:76) мавқеини мустаҳкамлади.

● **ДЗЮ-ДО.** Олмалиқда «Комсомолец Узбекистана» газетаси совринлари учун ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида 250 спортчи иштирок этди. Вазнларга кўра 8 полвон ғолиблик супасига кўтарилди. Беллашувларни муваффақиятли ўтказган тошкентлик Ж. Бежиев мутлақ биринчиликка эришди.

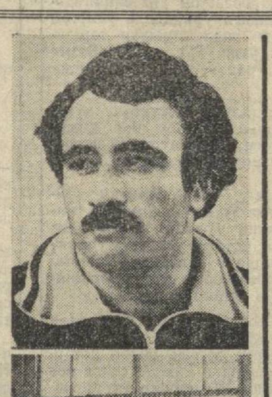

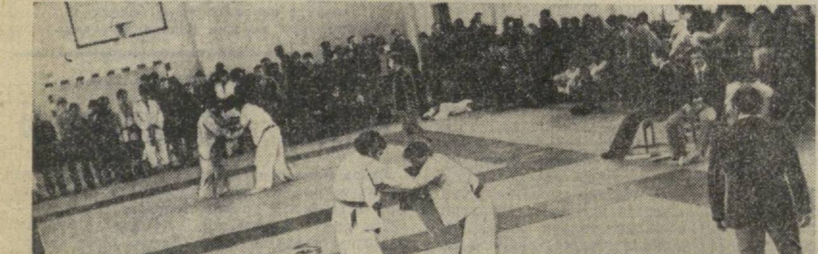

Суратларда: мусобақа зали, полвонларнинг беллашуви ҳамда совриндор Ж. Бежиев.

Э. Йўлдошев фотолари.

Тошбой АҲМЕДОВ

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 162-қурилиш трестининг бошқарувчиси Тошбой Аҳмедов 28 январда 49 ёшида тўсатдан вафот этди.

Т. Аҳмедов 1934 йилда Андижон областида туғилди. Ўз меҳнат фаолиятини 1951 йилда Андижон районида колхозчиликдан бошлади. 1958 йилда Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтини тугатгач, Ўрта Осиё темир йўли йўл трестида турли лавозимларда, Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигининг «Андижаноблсельстрой» трести 3-кўчма механизациялашган колоннасида иш бошқарувчи, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг 162-қурилиш тресги ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи, бошқарувчи ўринбосари, 1971 йилдан эса бошқарувчи бўлиб ишлади.

Т. Аҳмедов ўзига ва коллективга нисбатан юксак талабчанлиги, зўр ташкилотчилик қобилияти билан ажралиб турарди. У республиканинг ижтимоий ҳаётида актив қатнашар эди. Бир неча бор шаҳар ва область Советларига депутат қилиб сайланди, 1982 йилдан эса Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати эди.

Унинг раҳбарлигида республикада йирик ишлаб чиқариш қувватлари бунёд этилди.

Т. Аҳмедов меҳнатдаги хизматлари учун «Ҳурмат Белгиси» ордени ва медаллар билан мукофотланган.

Тошбой Аҳмедовнинг порлоқ хотираси уни билган барча кишилар қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

САНОАТ ҚОРХОНАЛАРИ ВА РЕМОНТ-ТАЪМИНОТ ТАШКИЛОТЛАРИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИНИНГ БОСМАХОНАСИ

чекланмаган миқдорда пўлат, рух, оқ тунука ва жездан машиналар, асбоб-ускуналар, товарлар ва кўплаб ишлаб чиқариладиган бошқа буюмларга мўлжалланган фирма табличкаларини тайёрлаб бериш учун

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Материални босмахона етказиб беради, тайёр маҳсулот учун прейскурант асосида ҳақ тўланади.

Бошқа шаҳар корхоналари буюртмаларининг катта партиялари темир йўл орқали жўнатилади.

Справкалар олиш ва буюртма бериш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, ишлаб чиқариш бўлими. Телефонлар: 33-50-75, 32-53-63.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги техника таъминоти давлат комитетининг

МАРҒИЛОН РЕМОНТ ЗАВОДИ

корхоналар, муассасалар, колхоз ва совхозлардан «ГАЗ-69», «УАЗ-469», «УАЗ-452» автомашиналари ва ГАЗ-51 автоагрегатлари: олдинги ва орқа кўприк, узатиш коробкасини

чекланмаган миқдорда

КАПИТАЛ РЕМОНТГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: 713767, Фарғона область, Охунбобоев райони, Қорақўшчи қишлоқ Совети.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

31 январь ва 1 февраль соат 18.30да

«А» классидаги биринчи лига «БИНОКОР» (Тошкент) — «ТОРПЕДО» (Усть-Каменогорск) командалари ўртасида

ХОККЕЙ

«Юбилей» спорт залида кассалар ишламоқда.

Справка учун телефонлар: 46-03-12, 46-07-53, 46-68-77, 46-70-31.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/I да **Севилья сартароши** (12.00), **Севги ҳақида афсона** (19.00), 1/II да **Майсаранинг иши**, 2/II да **Дон Кихот.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/I да **Гурунг**, 1/II да **Кузнинг биринчи куни**, 2/IIда **Гурунг.**

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги коллегияси, партия ва касаба союз ташкилотлари министр ўринбосари Р. С. Сайдаминовга онаси

Муборак ЙЎЛДОШБЕКОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

30 ЯНВАРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 _ Будильник. 10.10 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.10 — Здоровье. 11.55 — Тонгги почта. 12.25 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 12.40 — Қишлоқ янгиликлари. 13.40 — Музикали киоск. 14.10 — Сиз билан яна мен... Бадиий фильм. 15.25 — Хатларингиз асосида. 16.10— Конькида югуриш спорти бўйича Европа чемпионати. 16.40 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 17.40 — Мультфильм. 17.50 — Футбол шарҳи. 18.20 — Халқаро панорама. 19.05 — Саёҳатчилар клуби. 20.05 — Учинчи курсдаги муҳаббатим. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. СССР чемпионати. ЦСКА — «Динамо» (Москва). 23.50 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.20 — Бергамолик Труффальдино. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 11.30 — Ҳайвонот оламида. 12.30 — Салют, пионерия. 13.15 — Ҳужжатли фильм. 13.35 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 14.45 — Концерт. 15.05 — Бу биз учун қизиқарли. 15.50 — Ҳужжатли фильм. 16.50 — Революция туфайли туғилган. Бадиий фильм. 10-фильм. 18.20 — Созандалар музика ҳақида. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Композитор Кривелев қўшиқлари. 21.00— Стадион ҳамма учун. 21.30 — Время. 22.05 —Эгле. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 _ Янгиликлар. 10.10 — Зимородок. Бадиий фильм. 11.25 — Оналар мактаби. 11.55 — Ойбек. «Навоий». Видеофильм. 4-серия. 13.05 — Ўзбекистон спорти. 13.35 — Ёш сеҳргарлар. 14.10 — Халқ мулкини ардоқланг. 14.40— Реклама. 18.05— Мультфильмлар. 18.30 — Донишманднинг ёшлиги. Спектакль. 19.30 _ Ахборот. 19.45 — Цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дам олиш концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Ойбек. «Навоий». Видеофильм. 5-серия. 23.05 — Илҳом. Ҳужжатли фильм.

16.05 — Фрунзе телевидениесининг кўрсатувлари.

31 ЯНВАРЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 10.40 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 11.50 _ Концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Оналар мактаби. 16.25 — Концерт. 16.50 —Тбилиси кўҳна кварталларининг янги ҳаёти. 17.20 — Илмий-оммабоп журнал. 18.05—Конькида югуриш бўйича Европа чемпионати. 18.35 — Ҳужжатли фильм. 19.30 _ Концерт. 19.45 — Меҳнатга яраша шоншараф ва шуҳрат. 20.20 — Душанба — оғир кун. Спектакль. 21.30 — Время. 22.05— Олам кинокамера кўзгусида. 23.15 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ундан баландда осмон (Фильм). 9.35 ва 10.35— Тарих. 10.05 _ Рус тили. 11.05 Телеочерк. 11.35 ва 12.40 — Ботаника. 11.55 — Илмий-оммабоп фильм. 12.10 — Фан ва турмуш. 13.00 — Физика. 13.30 — Тарих. 14.00 — Ўқитувчига — музика сабоғи. 15.05 — Совет тасвирий санъати. 15.50 — Бил ва уддала. 16.35 ва 18.30 _ Янгиликлар. 18.45 — Эркин кураш. Халқаро турнир. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Графиня де Монсаро. Бадиий фильм. 1-серия.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Ҳужжатли фильм. 11.50 — Шундай ёқимтой бўрилар. Бадиий фильм. 13.00 — Ойбек «Навоий», Видеофильм. 5 -серия. 14.00 _ Ўқувчилар учун кўрсатув. 17.45 — Донишманднинг ёшлиги. Спектакль. 2-қисм. 18.40 — Ёшлик. 19.00 — Мактубингиз йўлга чорлади. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Мақомчилар конкурси олдидан. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Мақомчилар конкурси олдидан (давоми). 22.05 — Ойбек «Навоий». Видеофильм. 6-серия. 23.15 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.20 _ Илмий-оммабоп программа. 18.50 — Телефильм. 19.00 — Олий математика. 19.55 — Янгиликлар. 20.15 — Тонггача омон бўлсак бўлгани. Бадиий фильм. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ёшлик қўшиқлари. 9.15 _ Табассум. 11.30 — Концерт. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Ишлаб чиқариш илғорлари, Сизлар учун. 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Театр микрофон олдида. 18.15 — ГТО значогидан Олимпиада медалларигача. 18.30 — Музикали глобус. 19.25 — Ёшлик. 21.00 —Волгограддаги жасорат. 21.10 — Қўшиқчи шоирлар П. Мўмин. 22.30 — Лирик концерт.

БИЗНИНГ АДРЕС
700000, Тошкент-П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР